

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.10.19
KOM(2011) 658 galutinis

2011/0300 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas
Nr. 1364/2006/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

{SEK(2011) 1233 galutinis}

{SEK(2011) 1234 galutinis}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Siekiant pagrindinių Sąjungos energetikos politikos tikslų, t. y. užtikrinti konkurencingumą, tvarumą ir tiekimo saugumą, reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų modernizuota ir išplėsta Europos energetikos infrastruktūra ir sujungti tarpvalstybiniai tinklai.

Todėl 2010 m. lapkričio 17 d. priimtame Komisijos komunikate „2020 m. ir vėlesnio laikotarpio energetikos infrastruktūros prioritetai“¹ raginama pradėti vykdyti naują ES energetikos infrastruktūros politiką siekiant koordinuoti ir optimizuoti tinklo plėtrą visame žemyne. Komunikate visų pirma patvirtinta būtinybė persvarstyti vykdomą Transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) politiką ir taikomą finansavimo sistemą.

Ši naujoji politika yra pagrindinė priemonė užtikrinant tikrąjį valstybių narių solidarumą, siekiant, kad būtų baigta kurti energijos vidaus rinka, sujungti atskirti regionai, sukurti pakaitiniai energijos tiekimo ar perdavimo maršrutai ir pradėti naudoti pakaitiniai energijos ištekliai ir kad atsinaujinantys energijos ištekliai būtų plėtojami ir konkuruotų su įprastais ištekliais, kaip 2011 m. vasario 4 d. pabrėžė Europos Vadovų Taryba.

2011 m. birželio 29 d. Komisija priėmė komunikatą „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“ dėl būsimos daugiametės finansinės programos (2014–2020 m.)², kuriame siūloma sukurti Europos infrastruktūros tinklų priemonę, kuri padėtų skatinti užbaigti kurti energetikos, transporto ir skaitmeninio tinklo prioritetines infrastruktūras, ir šiai priemonei skirti bendrą 40 mlrd. EUR fondą, iš kurių 9,1 mlrd. EUR būtų skirta energetikai³.

Šiame pasiūlyme nustatomos nustatytu laiku vykdomos transeuropinių energetikos tinklų plėtos ir sąveikos taisyklės norint pasiekti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo išskeltus energetikos politikos tikslus, t. y. užtikrinti energijos vidaus rinkos veikimą, tiekimo Sąjungoje saugumą, skatinti energijos naudojimo efektyvumą, naujų ir atsinaujinančios energijos formų plėtrą ir energetikos tinklų jungtis.

Tiksliau, šiuo reglamentu siekiama užtikrinti visišką energijos vidaus rinkos integraciją, įskaitant siekį užtikrinti, kad jokia valstybės narė nebūtų atskirta nuo Europos tinklo, prisidėti prie tvarios plėtos ir aplinkos apsaugos, taip leidžiant Sąjungai pasiekti jos tikslus, t. y. 20 % sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį⁴, 20 % padidinti energijos naudojimo efektyvumą ir iki 2020 m. iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos energijos kiekį galutiniame energijos naudojime padidinti 20 %, kartu užtikrinant tiekimo saugumą ir valstybių narių solidarumą.

Siekiant šių tikslų šiuo pasiūlymu prisidedama prie išmaniojo, tvaraus ir integracinio augimo ir teikiama nauda visai Europos Sąjungai, t. y., užtikrinamas konkurencingumas ir ekonominė, socialinė bei teritorinė sanglauda.

¹ COM(2010) 677.

² COM(2011) 500/I galutinis ir COM(2011) 500/II galutinis (Politikos dokumentai).

³ Visos sumos nurodytos 2011 m. kainomis.

⁴ 30 %, jeigu leis aplinkybės.

Šiuo tikslu šioje iniciatyvoje laikotarpiui iki 2020 m. ir vėlesniam laikotarpiui nustatomas tam tikras skaičius transeuropinių prioritetinių koridorių ir sričių, apimančių elektros energijos ir dujų tinklus, taip pat naftos ir anglies dioksido transportavimo infrastruktūrą, kurių atžvilgiu Europos Sąjungos veiksmai yra labiausiai pagrįsti. Iniciatyva siekiama įgyvendinti šiuos prioritetus, imantis šių veiksmų:

- supaprastinant leidimų išdavimo procedūras, kad būtų gerokai sutrumpinta jų trukmė, jeigu leidimai išduodami bendro intereso projektams, ir užtikrintas platesnis visuomenės dalyvavimas įgyvendinant šiuos projektus ir padidintas projektų priimtinumai;
- palengvinant su dujų ir elektros energijos sektoriais susijusių bendro intereso projektų reguliavimą ir šiuo tikslu sąnaudas paskirstant taip, kad būtų atsižvelgta į suteikiamą naudą, bei užtikrinant, kad leidžiamas pelnas atitiktų prisiimamą riziką;
- užtikrinant bendro intereso projektų įgyvendinimą ir šiuo tikslu numatant rinka grindžiamą būtiną tiesioginę ES finansinę paramą. Šiuo atžvilgiu pasiūlymu galima remtis nustatant bendro intereso projektų atitiktį ES finansinės pagalbos teikimo pagal „Europos infrastruktūros tinklų priemonę“ reikalavimams, tačiau šiuo klausimu privaloma pateikti atskirą teisės akto pasiūlymą.

Pasiūlymas į 2011 m. Komisijos darbo programą įtrauktas kaip strateginis prioritetasis.

Bendrosios aplinkybės

Mūsų energetikos infrastruktūros sujungimo ir jos pritaikymo naujiems poreikiams užduotis yra svarbi, neatidėliotina ir susijusi su visais energetikos sektoriais.

Elektros energijos tinklai turi būti atnaujinami ir modernizuojami siekiant patenkinti didėjančią elektros energijos paklausą, kurią lemia esminis bendrosios energijos vertės grandinės ir energijos rūšių derinio pasikeitimas. Elektros energijos tinklus privalu nedelsiant plėsti bei modernizuoti, įskaitant elektros energijos magistralių tiesimą, dar ir todėl, kad būtų skatinama rinkos integracija ir išlaikomas dabartinis sistemos saugumo lygis, tačiau visų pirma tam, kad būtų perduodama iš atsinaujinančių išteklių pagaminta elektros energija ir užtikrinama jos pasiūlos bei paklausos pusiausvyra (manoma, kad šios elektros energijos gamyba 2007–2020 m. laikotarpiu turėtų padidėti daugiau nei du kartus). 2020 m. ES energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo tikslų nebus įmanoma pasiekti elektros energijos tinkluose perdavimo ir paskirstymo lygiu neįdiegus daugiau naujovių ir intelektualiujų priemonių, visų pirma taikant informacijos ir ryšių technologijas.

Gamtinės dujos, jeigu užtikrinamas jų tiekimo saugumas, artimiausiais dešimtmečiais vis dar sudarys svarbią ES energijos rūšių derinio dalį ir jos taps svarbios kaip atsarginis kintamos elektros energijos gamybos kuras. Vidutinės trukmės laikotarpiu išekvojus įprastinius vietos gamtinių dujų išteklius, būtina pasirūpinti papildomomis ir įvairesnėmis importo galimybėmis. Dujų tinklai turi pritaikyti prie papildomų sistemos lankstumo reikalavimų, poreikio turėti transportavimui abiem kryptimis pritaikytus vamzdinius, padidintus kaupimo pajėgumus ir užtikrinti lankstų tiekimą, įskaitant suskystintąsias gamtines dujas (toliau – SGD) ir suslėgtąsias gamtines dujas.

Kadangi artimiausiais dešimtmečiais nafta bus svarbi energijos rūšių derinio dalis, nepertraukiamas žalios naftos tiekimas neturinčioms prieigos prie jūros Vidurio ir Rytų

Europos ES šalims, kurios šiuo metu gali naudotis tik keliais tiekimo maršrutais, yra strateginės svarbos uždavinys.

Galiausiai, taikant anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (toliau – ADSS) technologijas būtų gerokai sumažintas išmetamas anglies dioksido kiekis ir kartu suteikta galimybė naudoti iškastinį kurą, kuris ateinančiais dešimtmečiais išliks svarbus elektros energijos gamybos išteklius. Siekiant ateityje plėtoti tarpvalstybinį anglies dioksido transportavimo tinklą jau šiandien Europos lygiu privaloma imtis infrastruktūros planavimo ir plėtros veiksmų.

2011 m. birželio mėn. vykusiam Energetikos tarybos⁵ susitikimui skirtoje Komisijos ataskaitoje apytiksliai įvertinta, kad europinės svarbos energetikos infrastruktūrai iki 2020 m. reikėtų skirti apie 200 mlrd. EUR:

- Apie 140 mlrd. EUR aukštos įtampos elektros energijos perdavimo sistemoms sausumoje ir jūroje, elektros energijos akumuliacijai ir perdavimo ir paskirstymo lygiu taikomoms pažangiųjų tinklų technologijoms;
- Apie 70 mlrd. EUR aukšto slėgio dujotiekiams (nutiestiems į ES ir jungiantiems ES valstybes nares), saugojimo, suskystintųjų ir (arba) suslėgtųjų gamtinių dujų terminalų ir srautų priešinga kryptimi infrastruktūrai;
- Apie 2,5 mlrd. EUR anglies dioksido transportavimo infrastruktūrai.

Laikotarpiu nuo 2011 iki 2020 m. investuojamos lėšos, palyginti su dabartiniais lygiais, dujų sektoriuje padidės maždaug 30 %, o elektros energijos sektoriuje – iki 100 %. Dėl šios investavimo užduoties ir jos vykdymo skubumo energetikos infrastruktūra akivaizdžiai išskiriami nuo kitų sektorių infrastruktūros, nes energetikos tinklai yra išankstinė sąlyga siekiant 2020 m. energetikos ir klimato politikos tikslų ir ilgalaikių klimato politikos tikslų.

Pagrindinės nustatytos kliūtys, kurios pasirinkus ankstesnės politikos tęsimą galimybę trukdytų įgyvendinti šiuos investavimo planus arba dėl kurių šių planų įgyvendinimas būtų atidėtas gerokai vėliau nei iki galutinio termino, t. y. 2020 m., susijusios su leidimų išdavimu (ilgai trunkančios ir neveiksmingos leidimų išdavimo procedūros ir visuomenės pasipriešinimas), reguliavimu (sistema nėra pritaikyta Europos infrastruktūros prioritetams įgyvendinti) ir finansavimu (ribotos veiklos vykdytojams prieinamos finansavimo galimybės, pritaikytų finansavimo priemonių ir veiksmingos paramos stoka).

Taikomos nuostatos

TEN-E sistema buvo kuriama ir formuojama paskutiniame XX a. dešimtmetyje priėmus keletą TEN-E gairių ir atitinkamą finansavimo reglamentą. 2006 m. Transeuropinių energetikos tinklų gairėse⁶ išvardyta apie 550 projektų, kurie atitinka Bendrijos paramos skyrimo kriterijus ir kurie suskirstyti į tris kategorijas: Europos intereso projektai (iš viso 42 projektai), prioritetiniai projektai ir bendro intereso projektai. Šie projektai apima tik elektros energijos ir dujų infrastruktūrą. 2010 m. balandžio mėn. paskelbtoje ataskaitoje dėl TEN-E programos įgyvendinimo 2007–2009 m.⁷ teigiama, kad nors politika turėjo teigiamą poveikį atrinktiems projektams – jiems suteiktas politinis matomumas – tačiau jai trūksta sutelktumo,

⁵ SEC(2011) 755.

⁶ Sprendimas Nr. 1364/2006/EB.

⁷ COM(2010) 203 ir SEC(2010) 505.

ji nepakankamai lanksti ir siekiant pašalinti nustatytus infrastruktūros trūkumus netaikytas „iš apačios į viršų“ principas.

2007 m. birželio 20 d. priimtame Transeuropinių tinklų finansavimo reglamente⁸ nustatytos TEN-E projektų bendro finansavimo sąlygos ir 2007–2013 m. laikotarpiui skiriamas 155 mlrd. EUR biudžetas. Tačiau atsižvelgiant į esminį perėjimą prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų energetikos sistemos paaiškėjo, kad TEN-E programos finansiniai išteklių nėra pakankami, o struktūra – netinkama, ir todėl ateinančiais metais privaloma gerokai išplėtoti energetikos infrastruktūrą ir jai skirti daugiau investicijų (ribotas biudžetas, jokių riziką mažinančių priemonių, jokio finansavimo už ES ribų, nepakankama sąveika su kitais ES fondais).

Atsižvelgiant į ekonominę ir finansų krizę parengtoje Europos energetikos programoje ekonomikai gaivinti⁹ pirmą kartą didelės vienkartinės išmokos sumos (apie 3,85 mlrd. EUR) skiriamos tam tikram reikalavimus atitinkančių projektų, susijusių su elektros energijos ir dujų infrastruktūra ir energijos gamyba jūros vėjo jėgainėse, taip pat parodomųjų ADSS projektų skaičiui.

Derėjimas su kitomis ES politikos sritimis ir tikslais

Ši iniciatyva numatyta 2020 m. Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje¹⁰, kurioje energetikos infrastruktūrai, kaip pavyzdinės iniciatyvos „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ daliai, skiriama svarbiausia vieta. Šioje iniciatyvoje pabrėžiama būtinybė nedelsiant atnaujinti Europos tinklus siekiant sukurti viso žemyno tinklus sujungiantį Europos pažangųjų supertinklą, visų pirma į jį integruojant atsinaujinančius energijos išteklius. Šioje iniciatyvoje nustatyti prioritetai ir pasiūlytos priemonės, susiję su leidimų išdavimu, reguliavimu ir finansavimu, visiškai atitinka šiuos tikslus.

Pasiūlymu siekiama turimas TEN-E gaires ir formas kaip loginę visumą pakeisti Europos infrastruktūros tinklų priemone (toliau – EITP), parengta norint pakeisti šiuo metu taikomą Transeuropinių tinklų finansavimo reglamentą.

Ši iniciatyva taip pat laikytina svarbiu indėliu ekonomiškai efektyviai siekiant dviejų privalomų tikslų – užtikrinti, kad iki 2020 m. atsinaujinantys energijos išteklių sudarytų 20 %, ir išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 20 %¹¹ – ir ją priėmus norima laikytis Komisijos komunikate „Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planas“ nustatytos veiklos krypties ir siekti ES ilgalaikio tikslo, t. y. iki 2050 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį palyginti su 1990 m lygiais, sumažinti 80–95 %¹².

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 11 straipsnį šiame pasiūlyme energetikos infrastruktūrai taikomi galiojantys aplinkos apsaugos reikalavimai.

⁸ Reglamentas (EB) Nr. 680/2007.

⁹ Reglamentas (EB) Nr. 663/2009.

¹⁰ COM(2010) 2020.

¹¹ 30 %, jeigu leis aplinkybės.

¹² COM(2011) 112 ir SEC(2011) 288.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS REZULTATAI IR POVEIKIO VERTINIMAI

Konsultacijos, tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Šis pasiūlymas parengtas remiantis išsamiau valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių indėliu, pateiktu įvairiomis progomis (aukšto lygio konferencijose, seminaruose, atliekant tyrimus), įskaitant dvi viešas konsultacijas dėl leidimų išdavimo ir projektų obligacijų infrastruktūros projektams¹³. Pasiūlytų skirtingų politikos pasirinkimo galimybių poveikis išnagrinėtas 2010 m. ir 2011 m. atliktuose poveikio vertinimuose, kuriems taikyti skirtingų modelių ir daugelio tyrimų rezultatai ir iš kurių trys buvo specialiai užsakyti siekiant išnagrinėti investicijų poreikį, leidimų išdavimo ir finansavimo klausimus. Abiejuose poveikio vertinimuose pasirinkčių ekonominis ir socialinis poveikis ir jų poveikis aplinkai nagrinėtas laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principų.

Poveikio vertinimas

2010 m. atliekant pirmą poveikio vertinimą (toliau – PV) pagrindinis dėmesys skirtas naujos iniciatyvos taikymo sričiai, t. y. energetikos sektoriams, kuriems ji taikoma, iniciatyvos struktūrai nustatant prioritetus ir pasirenkant bendro intereso projektus, regioninio koordinavimo ir bendradarbiavimo būdą ir bendruosius leidimų išdavimo principus.

Remiantis šia pirmąja analize 2011 m. PV analizėje daug išsamiau išnagrinėtos politikos galimybės leidimų išdavimo ir viešų konsultacijų, reguliavimo ir finansavimo srityse, kurios turėtų būti taikomos bendro intereso projektams, pasirinktiems siekiant įgyvendinti pirmiau nustatytus infrastruktūros prioritetus. Šioje analizėje įvertinamos kiekvienai nustatytai skirtingai ključiai taikytinos turimos veiksmingos ir ekonomiškai efektyvios priemonės.

Leidimų išdavimas ir viešos konsultacijos

Atliekant analizę palygintos trys pasirinktys: bendro intereso tvarkos nustatymas; leidimų išdavimo proceso organizavimo ir jo trukmės nustatymo taisyklių nustatymas, visų pirma griežto „vieno langelio principo“ taikymas ir galutinio termino nustatymas; pirmesnių dviejų pasirinkčių derinys.

Vertinant su Buveinių direktyva susijusias priemones manoma, kad bendro Europos intereso tvarkos poveikį vietinei florai ir faunai gali sukelti tik labai nedidelė bendro intereso projektų dalis, kurie, ko gero, galėtų pažeisti „Natura 2000“ teritorijose taikomas nuostatas, tačiau šie projektai labai svarbūs siekiant energetikos ir klimato politikos tikslų.

Pastarosios politikos galimybės bendras poveikis, palyginti su visais kitais, laikomas priimtinausiu, nes pasirinkus šią galimybę laiku būtų užbaigti beveik visi būtini bendro intereso projektai iki 2020 m., jeigu būtų parengtos atitinkamos reguliavimo ir finansavimo priemonės. Tikimasi, kad pasirinkus šią politikos galimybę poveikis aplinkai, socialinis poveikis užimtumui ir ekonominis poveikis bendrajam vidaus produktui būtų didesnis, nes būtų įgyvendinti visi bendro intereso projektai ir gerokai sumažintos administracinės sąnaudos.

¹³ Žr. pridedamo poveikio vertinimo 1.2.1 skirsnį.

Reguliavimo klausimai

Atliekant analizę palygintos trys pasirinktys: tarpvalstybinis sąnaudų paskirstymas; investavimo paskatos; šių dviejų pasirinkčių derinys.

Atlikus analizę nustatyta, kad tarpvalstybinis *ex ante* sąnaudų paskirstymo mechanizmas ir paskatos, proporcingos rizikai, kurią prisiima veiklos vykdytojai, yra būtini siekiant užtikrinti bendro intereso projektų, dėl kurių įgyvendinamumo kyla sunkumų, įgyvendinimą. Šių projektų bendras ekonominis ir socialinis poveikis, taip pat jų poveikis aplinkai yra didelis ir teigiamas.

Finansavimas

Siekiant įvertinti visas galimas infrastruktūros plėtros priemones, atliekant analizę nagrinėtos keturios finansavimo pasirinktys, net jeigu šias pasirinktis paverčiant politikos priemonėmis reikėtų taikyti EITP: rizikos pasidalijimo priemonių naudojimas (įskaitant projektų obligacijas ir garantijas), rizikos kapitalo priemonių naudojimas (įskaitant turto naudojimą); dotacijų projekto tyrimams ir statybai naudojimas ir dotacijų, rizikos pasidalijimo ir rizikos kapitalo priemonių derinio taikymas.

Pastarosios politikos galimybės bendras poveikis yra pats palankiausias, nes šiuo atveju yra sujungiamas pavienių pasirinkčių teigiamas poveikis ir sukuriama lankstus rinka grindžiamų priemonių rinkinys, užtikrinama tiesioginė finansinė parama, sąveika, didesnis veiksmingumas ir taip parengiama ekonomiškai efektyviausia konkrečiai projekto rizikai skirta priemonė. Ši politikos galimybė taip pat susijusi su priemonėmis, pasiūlytomis pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veikslių santrauka

Siūlomame reglamente pirmenybė teikiama 12 strateginių transeuropinių energetikos infrastruktūros koridorių ir sričių. Šiame reglamente pateikiamos taisyklės, kurias taikant iš apibrėžtų energetikos infrastruktūros kategorijų rinkinio būtų galima pasirinkti bendro intereso projektus, kurie būtini norint įgyvendinti minėtus prioritetus. Šiuo tikslu reglamente nustatomas regioninių ekspertų grupėmis grindžiamas pasirinkimo procesas ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (toliau – ERIBA) patariamasis vaidmuo elektros energijos ir dujų sektoriuose, kas dvejus metus atnaujintinas galutinis sprendimas dėl Sąjungos bendro intereso projektų sąrašo, kurį parengia Komisija. Regioninės ekspertų grupės ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra yra įgaliojamos stebėti ir vertinti bendro intereso projektų įgyvendinimą. Komisija bendro intereso projektams, kuriuos įgyvendinant iškyla sunkumų, gali skirti Europos koordinatorius.

Pasiūlyme nustatoma bendro intereso projektams taikoma bendro intereso tvarka, pagal kurią vienai kiekvienos valstybės narės kompetentingai institucijai suteikiama konkreti atsakomybė koordinuoti ir prižiūrėti leidimų išdavimo bendro intereso projektams procesą, parengti būtiniausius skaidrumo ir visuomenės dalyvavimo standartus ir nustatyti ilgiausią leidžiamą leidimų išdavimo proceso trukmę. Pasiūlyme taip pat paaiškinama, kad tam tikromis sąlygomis bendro intereso projektai gali būti įgyvendinami dėl viršesnio viešojo intereso priežasčių, kaip apibrėžta Direktyvose 92/43/EB ir 2000/60/EB. Šios priemonės yra proporcingos, nes jomis siekiama būtiniausiu lygiu suderinti nacionalines administracines

procedūras, reikalingas palengvinti daugiausiai tarpvalstybinius bendro intereso projektus. Valstybės narės, siekdamos laikytis šio reglamento reikalavimų ir atsižvelgdamos į savo nacionalines teisinis sistemas, gali savo nuožiūra parengti konkrečias savo vidaus procedūras.

Siūlomame reglamente nustatyta visos energetikos sistemos darniosios sąnaudų ir naudos analizės, taikytinos elektros energijos ir dujų sektorių bendro intereso projektams, parengimo metodika ir procesas. Remiantis šia metodika reglamente numatyta nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir ERIBA perleisti atsakomybę už šių sektorių tarpvalstybinių bendro intereso projektų sąnaudų paskirstymą atsižvelgiant į šiais bendro intereso projektais atitinkamose valstybėse narėse sukuriama tiesioginę ar netiesioginę naudą. Nacionalinių reguliavimo institucijų taip pat prašoma taikyti atitinkamas paskatas ir šiuo tikslu tiems bendro intereso projektams, kurių įgyvendinimas susijęs su pamatuotomis priežastimis grindžiama rizika, nustatyti tam tikrus tarifus.

Galiausiai reglamente nustatomos bendro intereso projektų tinkamumo gauti Sąjungos finansinę pagalbą sąlygos pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę, kai ši pagalba skiriama tyrimams (skiriama visiems bendro intereso projektams, išskyrus naftos sektoriaus bendro intereso projektus) ir veiklai (skiriama visiems pažangiųjų tinklų ir anglies dioksido sektorių bendro intereso projektams ir tam tikras sąlygas atitinkantiems elektros energijos ir dujų sektoriaus bendro intereso projektams, visų pirma dėl kurių priimtas tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo sprendimas).

Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 172 straipsniu. Pagal 171 straipsnio 1 dalį „Sąjunga nustato gaires, taikomas transeuropinių tinklų srityje numatytų priemonių tikslams, prioritetams ir bendroms linkmėms; šiose gairėse nustatomi bendrų interesų projektai“. 172 straipsnyje nustatoma, kad gairės ir kitos 171 straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės priimamos taikant bendro sprendimo procedūrą.

Subsidiarumo principas

Šiam pasiūlymui subsidiarumo principas taikomas tiek, kiek energetikos politika nepriskiriama išskirtinei Sąjungos kompetencijai. Energijos perdavimo infrastruktūra yra transeuropinė ar bent jau tarpvalstybinio pobūdžio arba jos poveikis turi įtakos visai Europai ar yra tarpvalstybinis. Reguliavimas valstybės narės lygmeniu nėra tinkamas ir pavienės nacionalinės administracijos nėra kompetentingos tvarkyti su šia infrastruktūra kaip visuma susijusių klausimų. Ekonominiu atžvilgiu energetikos tinklų plėtrą geriausiai galima užtikrinti tuo atveju, kai planavimas atliekamas Europos mastu, apimant ES ir valstybės narės veiklą ir atsižvelgiant į atitinkamą kiekvienos iš jų kompetenciją. Todėl siūlomas reglamentas atitinka subsidiarumo principą.

Proporcingumo principas ir pasirinkta teisinė priemonė

Pasiūlymu nesiekama daugiau, nei reikalinga iškeltiems tikslams pasiekti atsižvelgiant į Sąjungos lygmeniu sutartus energetikos ir klimato politikos tikslus ir atitinkamos energetikos infrastruktūros plėtros kliūtis. Pasirenkama priemonė yra reglamentas, kuris taikomas tiesiogiai ir yra visos privalomas. Ši priemonė būtina siekiant užtikrinti, kad energetikos infrastruktūros prioritetai būtų įgyvendinti nustatytu laiku ir iki 2020 m.

Visų pirma, leidimų išdavimo sistemos, kompetentingų institucijų nacionaliniu lygmeniu ir aiškiai apibrėžto galutinio termino, iki kurio galima vykdyti leidimo išdavimo procesą pagal nacionalinius ypatumus, nustatymas yra proporcingas atsižvelgiant į leidimų išdavimo proceso paspartinimo tikslą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Bet koks šio pasiūlymo poveikis biudžetui yra vertinamas atsižvelgiant į teisinę finansinę pažymą, pridėtą prie reglamento, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė, pasiūlymo.

5. NEPRIVALOMI DUOMENYS

Galiojančių teisės aktų panaikinimas

Priėmus pasiūlymą nuo 2014 m. sausio 1 d. būtų panaikintas Sprendimas 1364/2006/EB. Tačiau tai neturės įtakos tolesniam finansinės pagalbos, kurią, remdamasi pagal galiojančią TEN finansavimo reglamentą paskelbtais kvietimais teikti projektus, kuriems taikomas šis sprendimas, arba TEN-E projektus, kuriems parama teikiama iš struktūrinių fondų, teikia Komisija, skyrimui, tęsimui ar keitimui.

Europos ekonominė erdvė (EEE)

Pasiūlymas susijęs su EEE, todėl turėtų būti jai taikomas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas
Nr. 1364/2006/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 172 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavę įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁴,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui pradėti įgyvendinti naują strategiją „Europa 2020“. Vienas iš „Europa 2020“¹⁶ prioritetų – tvarusis augimas turi būti užtikrinamas skatinant kur kas veiksmingiau išteklius naudojančią, mažiau teršalų išmetančią ir gerokai konkurencingesnę ekonomiką. Parengtoje strategijoje energetikos infrastruktūra išskirta kaip svarbiausia pavyzdinės iniciatyvos „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ dalis ir šiuo tikslu pabrėžiama būtinybė nedelsiant atnaujinti Europos tinklus, sujungiant juos žemyno lygmeniu, visų pirma siekiant integruoti atsinaujinančius energijos išteklius;
- (2) Komisijos komunikate „2020 m. ir vėlesnio laikotarpio energetikos infrastruktūros prioritetai. Integruoto Europos energetikos tinklo planas“¹⁷ ir vėliau 2011 m. vasario 28 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos (TTE) tarybos paskelbtose išvadose ir 2011 m. liepos 6 d. Europos Parlamento rezoliucijoje raginama parengti naują energetikos infrastruktūros politiką siekiant iki 2020 m. ir vėlesniu laikotarpiu optimizuoti tinklo plėtrą Europos lygmeniu, norint Sąjungai suteikti galimybę pasiekti

¹⁴ OL C , , p. .

¹⁵ OL C , , p. .

¹⁶ COM(2010) 2020.

¹⁷ COM(2010) 677.

jos pagrindinius energetikos politikos tikslus, t. y. užtikrinti konkurencingumą, tvarumą ir tiekimo saugumą;

- (3) 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba pabrėžė būtinybę modernizuoti ir plėsti Europos energetikos infrastruktūrą ir sujungti skirtingų valstybių tinklus siekiant užtikrinti tikrąjį valstybių narių solidarumą, numatyti pakaitinius tiekimo ar tranzito maršrutus ir energijos išteklius bei plėtoti atsinaujinančios energijos išteklius skatinant jų konkurenciją su įprastais ištekliais. Ji nurodė, kad po 2015 m. nė viena ES valstybė narė neturėtų likti atskirta nuo Europos dujų ir elektros energijos tinklų arba patirti grėsmių energijos tiekimo saugumui todėl, kad trūksta reikiamų jungčių;
- (4) 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1364/2006/EB nustatomos transeuropinių energetikos tinklų gairės¹⁸. Šiomis TEN-E gairėmis siekiama paremti Sąjungos energijos vidaus rinkos užbaigimą ir kartu skatinti racionalią energijos išteklių gavybą, transportavimą, paskirstymą ir naudojimą, kad būtų sumažintas mažiau palankias sąlygas turinčių regionų ir salų atskirtinumas, užtikrintas Sąjungos energijos tiekimo saugumas ir jis įvairinamas plėtojant bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis ir prisidedama prie tvariais plėtos ir aplinkos apsaugos;
- (5) įvertinus dabartinę TEN-E sistemą aiškiai nustatyta, kad vykdant šią politiką buvo pasiekta tam tikrų teigiamų rezultatų, visų pirma pasirinktiems projektams suteiktas politinis išskirtinumas, tačiau politikai trūksta perspektyvos, ji nesutelkta pagrindiniams tikslams, nepakankamai lanksti, kad padėtų pašalinti nustatytus infrastruktūros trūkumus;
- (6) turimos energetikos infrastruktūros atnaujinimo ir naujos infrastruktūros plėtos spartinimas yra svarbus siekiant Sąjungos energetikos ir klimato politikos tikslų, t. y. užbaigti energijos vidaus rinkos kūrimą, užtikrinti tiekimo saugumą, visų pirma dujų ir naftos sektoriuose, 20 %¹⁹ sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, atsinaujinančių išteklių energijos dalį galutiniame energijos naudojime padidinti iki 20 %²⁰ ir iki 2020 m. 20 % padidinti energijos vartojimo veiksmingumą. Tačiau Sąjunga ilgosios trukmės laikotarpiu iki 2050 m. savo infrastruktūrą turi taip pat pritaikyti tolesniam savo energetikos sistemoje išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimui;
- (7) nors vidaus rinka sukurta teisinėmis priemonėmis, kaip apibrėžta 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių²¹ ir 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių²², ji lieka susiskaidžiusi dėl nacionalinių energetikos tinklų jungčių nepakankamumo. Tačiau Sąjungos masto integruoti tinklai yra svarbūs užtikrinant konkurencingą ir tinkamai veikiančią integruotą rinką, kad būtų skatinamas augimas, užimtumas ir tvari plėtra;

¹⁸ OL L 262, 2006 9 22, p. 1.

¹⁹ 30 %, jeigu leis aplinkybės.

²⁰ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

²¹ OL L 211, 2009 8 14, p. 55.

²² OL L 211, 2009 8 14, p. 94.

- (8) Sąjungos energetikos infrastruktūra turėtų būti modernizuota siekiant padidinti jos atsparumą stichinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms, neigiamam klimato kaitos poveikiui ir jos saugumui, visų pirma Europos ypatingos svarbos infrastruktūrai, kylančioms grėsmėms, kaip nustatyta 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyvoje 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo²³, ir užkirsti jiems kelią;
- (9) pažangiųjų tinklų svarba siekiant Sąjungos energetikos politikos tikslų pripažinta Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pažangieji tinklai. Nuo inovacijų iki diegimo“²⁴;
- (10) Komisijos komunikate „ES energetikos politika. Bendradarbiavimas su užsienio partneriais“²⁵ pabrėžiama, kad Sąjunga, megzdama išorės ryšius, turi numatyti energetikos infrastruktūros plėtros skatinimą, siekdama remti socialinę ir ekonominę plėtrą už Sąjungos ribų. Sąjunga turėtų sudaryti palankesnes sąlygas infrastruktūros projektams, kuriais Sąjungos energetikos tinklai sujungiami su trečiųjų valstybių tinklais, visų pirma su kaimyninėmis šalimis ir tomis šalimis, su kuriomis Sąjunga yra užmezgusi konkretų bendradarbiavimą energetikos srityje;
- (11) apytiksliai apskaičiuota, kad į Europai svarbią elektros energijos ir dujų perdavimo infrastruktūrą iki 2020 m. būtina investuoti apie 200 mlrd. EUR. Pastebimas investicijų apimties padidėjimas, palyginti su ankstesnėmis tendencijomis, ir skubumas įgyvendinti energetikos infrastruktūros prioritetus skatina taikyti naują energetikos infrastruktūros ir visų pirma tarpvalstybinio pobūdžio infrastruktūros reguliavimo ir finansavimo metodą;
- (12) Komisijos tarnybų darbiniame dokumente „Investavimo į energetikos infrastruktūrą poreikis ir finansavimo reikalavimai“²⁶, skirtame 2011 m. birželio 10 d. posėdžiavusiai Transporto, telekomunikacijų ir energetikos (TTE) tarybai, pabrėžiama, kad maždaug pusė iš dešimtmečiui iki 2020 m. reikalingo bendro investicijų kiekio gali būti apskritai neįdiegta ar įdiegta ne nustatytu laiku ir šis delsimas susijęs su leidimų išdavimu, reguliavimu ir finansavimu;
- (13) šiame reglamente nustatomos transeuropinių energetikos tinklų plėtros nustatytu laiku ir jų sąveikos taisyklės siekiant užtikrinti Sutartyje išskeltus energetikos politikos tikslus, t. y. energijos vidaus rinkos veikimą, tiekimo Sąjungoje saugumą, skatinti efektyvų energijos vartojimą ir taupymą ir naujų energijos formų ir atsinaujinančios energijos formų plėtrą ir skatinti energetikos tinklų jungtis. Siekiant šių tikslų šiuo pasiūlymu prisidedama prie pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, taip pat teikiama nauda visai Sąjungai, t. y. užtikrinamas konkurencingumas ir ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda;
- (14) atlikusi išsamias konsultacijas su visomis valstybėmis narėmis ir suinteresuotomis šalimis, Komisija nustatė 12 strateginių transeuropinių energetikos infrastruktūros prioritetų, kuriuos būtina įgyvendinti iki 2020 m. siekiant Sąjungos energetikos ir

²³ OL L 345, 1997 1 21, p. 75.

²⁴ COM(2011) 202 galutinis.

²⁵ COM(2011) 539.

²⁶ SEC(2011) 755.

klimato politikos tikslų. Šie prioritetai apima skirtingus geografinius regionus ar temines elektros energijos perdavimo ir akumuliacijos, dujų perdavimo, saugojimo ir suskystintųjų ar suslėgtųjų gamtinių dujų infrastruktūros sritis, taip pat anglies dioksido transportavimą ir naftos infrastruktūrą;

- (15) bendro intereso projektų nustatymas turi būti grindžiamas bendrais, skaidriais ir objektyviais kriterijais atsižvelgiant į jų poveikį siekiant energetikos politikos tikslų. Siūlomi elektros energijos ir dujų sektorių projektai turėtų būti įtraukti į naujausią turimą dešimties metų tinklo plėtros planą. Sudarant šį planą visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į vasario 4 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl poreikio integruoti periferines energijos rinkas.
- (16) Siekiant laikytis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 172 straipsnio, turėtų būti įsteigtos regioninės grupės, įgalios teikti bendro intereso projektų, kuriuos tvirtintų valstybės narės, pasiūlymus. Siekiant užtikrinti platų susitarimą, šios regioninės grupės turėtų užtikrinti glaudų valstybių narių, nacionalinių reguliavimo institucijų, projekto rengėjų ir atitinkamų suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą. Bendradarbiavimas turėtų būti kuo labiau grindžiamas esamomis nacionalinių reguliavimo institucijų ir perdavimo sistemų operatorių regioninio bendradarbiavimo struktūromis ir kitomis valstybių narių ir Komisijos nustatytais regioninio bendradarbiavimo struktūromis;
- (17) į Sąjungos bendro intereso projektų sąrašą turėtų būti įtraukiami tik tie projektai, kuriais daugiausiai prisidedama įgyvendinant strateginius energetikos infrastruktūros prioritetus ir sritis. Todėl būtina, kad sprendimą dėl sąrašo priimtų Komisija, tačiau atsižvelgdama į valstybių narių teisę patvirtinti su jų teritorija susijusius bendro intereso projektus. Atsižvelgiant į analizę, atliktą rengiant prie šio dokumento pridedamą poveikio vertinimą, nustatyta, kad šių projektų būtų apie 100 elektros energijos sektoriuje ir 50 – gamtinių dujų sektoriuje;
- (18) bendro intereso projektai turėtų būti įgyvendinami kuo greičiau ir turėtų būti nuodugniai stebimi ir vertinami, tačiau kartu siekiant užtikrinti kuo mažesnę administracinę naštą projektų rengėjams. Komisija projektams, kuriuos įgyvendinant iškyla sunkumų, turėtų skirti Europos koordinatorius;
- (19) taikant leidimų išdavimo procedūras neturėtų būti sudaroma projekto dydžiui ir sudėtingumui neproporcinga administracinė našta nei kliūtys, trukdančios plėtoti transeuropinius tinklus ir patekti į rinką. 2009 m. vasario 19 d. Europos Vadovų Taryba pabrėžė būtinybę nustatyti ir pašalinti investavimo kliūtis, be kita ko, paprastinant planavimo ir konsultacijų procedūras. Šioms išvadoms dar kartą pritarė 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba, pabrėžusi leidimų išdavimo procedūrų paprastinimo ir gerinimo svarbą, kartu atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją;
- (20) bendro intereso projektams nacionaliniu lygiu turėtų būti suteikiamas „prioritetinis statusas“, siekiant užtikrinti spartų administracinių procedūrų taikymą. Kompetentingos institucijos bendro intereso projektus laiko viešo intereso projektais. Leidimai turėtų būti išduodami neigiamą poveikį aplinkai turintiems projektams, jeigu nustatomos priežastys, susijusios su viršesniu viešuoju interesu ir jei tenkinamos visos Direktyvoje 92/43/EB ir 2000/60/EB numatytos sąlygos;
- (21) nacionaliniu lygiu nustačius vieną kompetentingą instituciją, kuri sujungtų arba koordinuotų visas leidimų išdavimo procedūras („vieno langelio principas“), būtų

sumažintas sudėtingumas, padidintas veiksmingumas bei skaidrumas ir būtų prisidedama prie glaudesnio valstybių narių bendradarbiavimo;

- (22) nors yra nustatyti visuomenės dalyvavimo priimant su aplinka susijusius sprendimus standartai, reikalingos papildomos priemonės siekiant užtikrinti aukščiausius galimus skaidrumo ir visuomenės dalyvavimo visais su, leidimų išdavimo bendro intereso projektams procesu susijusiais klausimais standartus;
- (23) tinkamas ir koordinuotas Tarybos direktyvos 85/337/EB su pakeitimais ir Orhuso bei Espo konvencijų įgyvendinimas turėtų padėti užtikrinti, kad būtų suderinti, įskaitant tarpvalstybinio lygmeniu, pagrindiniai poveikio aplinkai vertinimo principai. Valstybės narės turėtų koordinuoti bendro intereso projektų vertinimą ir, jeigu įmanoma, numatyti bendrą vertinimą;
- (24) kadangi reikia neatidėliotinai plėtoti energetikos infrastruktūrą, turi būti ne tik paprastinamos leidimų išdavimo procedūros, bet ir aiškiai nustatomas galutinis terminas, iki kurio atitinkamos kompetentingos institucijos privalo priimti sprendimą dėl projekto įgyvendinimo. Nustačius šį galutinį terminą, turėtų būtų veiksmingiau apibrėžtos ir valdomos procedūros ir jokiomis aplinkybėmis neturėtų būti daroma įtaka griežtiems standartams, nustatytiems siekiant užtikrinti aplinkos apsaugą ir skatinti piliečių dalyvavimą;
- (25) taikant šį reglamentą, visų pirma, leidimų išdavimo, visuomenės dalyvavimo ir bendro intereso projektų įgyvendinimo nuostatas, neturėtų būti pažeidžiami tarptautiniai ir Sąjungos teisės aktai, įskaitant aplinkos ir visuomenės sveikatos apsaugos nuostatas ir vykdant bendrąją žuvininkystės ir jūrų politiką priimtas nuostatas;
- (26) svarstant tinkamą sąnaudų paskirstymą turėtų būti remiamasi infrastruktūros projekto sąnaudų ir naudos įvertinimu, grindžiamu vienodu visos energetikos sistemos analizei taikomu metodu ir atliekamu remiantis Europos perdavimo sistemos operatorių tinklo pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų²⁷ ir 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų²⁸ parengtais dešimties metų tinklo plėtros planais, kuriuos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra išnagrinėja pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantį Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą²⁹;
- (27) vis labiau integruotoje energijos vidaus rinkoje būtinos aiškios ir skaidrios tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo taisyklės, siekiant paspartinti investicijas į tarpvalstybinę infrastruktūrą. 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba priminė investicijoms į tinklus patrauklios reguliavimo sistemos kūrimo svarbą, nustatant finansavimo reikmes atitinkančių lygių tarifus, numatant atitinkamą su tarpvalstybinėmis institucijomis susijusių sąnaudų paskirstymą, kartu skatinant konkurenciją ir konkurencingumą, visų pirma Europos pramonės, ir atsižvelgiant į poveikį vartotojams;

²⁷ OL L 211, 2009 8 14, p. 15.

²⁸ OL L 211, 2009 8 14, p. 36.

²⁹ OL L 211, 2009 8 14, p. 1.

- (28) Galiojančiuose energijos vidaus rinkos teisės aktuose reikalaujama, kad būtų nustatomi tokie priegios prie dujų ir elektros energijos tinklų tarifai, kuriais būtų teikiamos atitinkamos investavimo paskatos. Taikydamos energijos vidaus rinkos teisės aktus, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad bendro intereso projektams taikomos paskatos, įskaitant ilgalaikes paskatas, būtų proporcingos su projektu susijusiai konkrečiai rizikai. Tai visų pirma taikoma elektros energijos sektoriaus inovacinėms perdavimo technologijoms, siekiant sudaryti sąlygas atsinaujinančios energijos, paskirstytų energijos išteklių ir reagavimo į paklausą produktų didelio masto integracijai į tarpusavyje sujungtus tinklus, ir dujų perdavimo infrastruktūrai, kuri padėtų užtikrinti didesnius pajėgumus arba papildomą rinkos lankstumą, kad tiekimo sutrikimų atvejais būtų galima vykdyti trumpalaikę prekybą arba pasinaudoti pakaitiniais tiekimo šaltiniais;
- (29) įgyvendinant Europos energetikos programą ekonomikai gaivinti (EEPR)³⁰ buvo įrodyta pridėtinė vertė – skiriant didelę Sąjungos finansinę pagalbą, kad būtų įmanoma įgyvendinti Europai svarbius projektus, padidėjo privatus finansavimas. 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba pripažino, kad siekiant padidinti privatų finansavimą, kai kuriems energetikos infrastruktūros projektams gali tekti skirti šiek tiek lėšų iš valstybės finansų. Atsižvelgiant į ekonomikos ir finansų krizę bei biudžeto apribojimus, būsimoje daugiametėje finansinėje programoje turėtų būti nustatyta tikslinė parama, skiriama naudojant dotacijas ir finansines priemones, taip įtraukiant naujų investuotojų į energetikos infrastruktūros prioritetinius koridorius ir sritis ir kartu užtikrinant kuo mažesnę įnašą iš Sąjungos biudžeto;
- (30) elektros energijos, dujų ir anglies dioksido sektorių bendro intereso projektai turėtų atitikti reikalavimus, pagal kuriuos Sąjungos finansinė pagalba skiriama tyrimams ir, jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų, pagal pasiūlytą reglamentą dėl Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP reglamentas) vykdomiems darbams, šiuo tikslu skiriant dotacijas arba taikant naujoviškas finansines priemones. Taip būtų užtikrinamas konkrečioms poreikiams pritaikytos paramos teikimas pagal galiojančią reguliavimo sistemą ir rinkos sąlygas neperspektyviems bendro intereso projektams. Teikiant tokią finansinę pagalbą turėtų būti užtikrinta būtina sąveika su finansavimu, skiriamu pasinaudojant priemonėmis pagal kitas Sąjungos politikos sritis. Visų pirma Europos infrastruktūros tinklų priemonės lėšomis bus finansuojama europinės svarbos energetikos infrastruktūra, o struktūrinių fondų lėšomis bus finansuojami vietos ar regioninės reikšmės pažangieji energijos paskirstymo tinklai. Todėl šie su finansavimo šaltiniai papildys vienas kitą;
- (31) todėl Sprendimas Nr. 1364/2006/EB turėtų būti panaikintas;
- (32) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. transeuropinių energetikos tinklų plėtros, jų sąveikos ir prisijungimo prie tokių tinklų, valstybės narės negali tinkamai įgyvendinti ir todėl būtų geriau jo siekti Sąjungos lygiu, Sąjunga gali imtis priemonių pagal subsidiarumo principą, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

³⁰ OL L 200, 2009 7 31, p. 31.

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatomos I priede nurodytos transeuropinės energetikos infrastruktūros prioritetinių koridorių ir sričių įgyvendinimo nustatytu laiku ir jų sąveikos gairės.
2. Šiuo reglamentu visų pirma:
 - (a) nustatomos šiems prioritetiniams koridoriams ir sritims įgyvendinti reikalingų bendro intereso projektų, priskiriamų II priede apibrėžtoms elektros energijos, dujų, naftos ir anglies dioksido sektorių energetikos infrastruktūros kategorijoms, nustatymo taisyklės;
 - (b) palengvinamas bendro intereso projektų įgyvendinamas nustatytu laiku, paspartinant leidimų išdavimą ir padidinant visuomenės dalyvavimą;
 - (c) nustatomos bendro intereso projektų tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo ir su rizika susijusių paskatų nustatymo taisyklės;
 - (d) apibrėžiamos sąlygos, kuriomis bendro intereso projektams būtų skiriama Sąjungos finansinė pagalba pagal [Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė].

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtis

Šiame reglamente, be direktyvose 2009/28/EB, 2009/72/EB ir 2009/73/EB ir reglamentuose (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 pateiktų apibrėžčių, taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

1. energetikos infrastruktūra – bet kokia Sąjungoje esanti arba Sąjungą su viena ar daugiau trečiųjų valstybių jungianti fizinė elektros energijos ar dujų perdavimo ir paskirstymo, naftos ir anglies dioksido transportavimo arba elektros energijos akumuliacinio ar dujų kaupimo įranga;
2. bendrasis sprendimas – kompetentingos institucijos priimtas sprendimas suteikti leidimą statyti su projektu susijusios energetikos infrastruktūros objektus arba atsisakyti jį suteikti, kuriuo netrukdoma vėliau priimti sprendimų dėl teisės naudotis nuosavybe suteikimo arba taikyti tolesnių administracinių ar teisinių apeliacinių procedūrų;

3. projektas – viena ar kelios linijos, vamzdynai, objektai, įranga, įrenginiai ir II priede apibrėžtų kategorijų susijusi infrastruktūra, kuri naudojama statant naują energetikos infrastruktūros objektą arba modernizuojant ar atnaujinant turimą energetikos infrastruktūrą;
4. bendro intereso projektas – projektas, būtinas I priede apibrėžtiems energetikos infrastruktūros prioritetiniams koridoriams ir sritims sukurti;
5. projekto rengėjas:
 - (a) bendro intereso projektą plėtojantis perdavimo sistemos operatorius, paskirstymo sistemos operatorius ar kitas operatorius arba investuotojas; arba
 - (b) jeigu yra keli perdavimo sistemos operatoriai, paskirstymo sistemos operatoriai, kiti operatoriai, investuotojai ar bet kokia jų grupė – pagal nacionalinės teisės aktus juridinio asmens statusą turintis subjektas, paskirtas pagal jų sudarytą sutartį ir įgaliotas sutarties šalių vardu prisiimti teisinius įpareigojimus ir finansinę atsakomybę.

II SKYRIUS. BENDRO INTERESO PROJEKTAI

3 straipsnis

Bendro intereso projektų nustatymas

1. Komisija nustato Sąjungos bendro intereso projektų sąrašą. Sąrašas, jeigu reikia, persvarstomas ir atnaujinamas kas dvejus metus. Pirmas sąrašas priimamas ne vėliau kaip iki 2013 m. liepos 31 d.
2. Siekdama nustatyti bendro intereso projektus ir remdamasi kiekvienu prioritetiniu koridoriumi ir sritimi, taip pat I priede apibrėžta atitinkama jų geografinė aprėptimi, Komisija įsteigia regioninę grupę (toliau – „grupė“), kaip apibrėžta III priedo 1 dalyje.
3. Taikydama III priedo 2 dalyje nustatytą procesą ir atsižvelgdama į kiekvieno projekto indėlį įgyvendinant I priede nurodytus energetikos infrastruktūros prioritetinius koridorius ir sritis, taip pat šių projektų atitiktį 4 straipsnyje išdėstytiems kriterijams, kiekviena grupė parengia savo siūlomą bendro intereso projektų sąrašą. Kiekvieną atskirą projekto pasiūlymą tvirtina valstybė (-ės) narė (-ės), su kurios (-ių) teritorija yra susijęs projektas.
4. II priedo 1 ir 2 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų elektros energijos ir dujų projektų atveju kiekviena grupė ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki šio straipsnio 1 dalyje nurodyto Sąjungos sąrašo priėmimo datos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (toliau – agentūra) pateikia savo siūlomą bendro intereso projektų sąrašą.

II priedo 3 ir 4 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų naftos ir anglies dioksido transportavimo projektų atveju kiekviena grupė ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki šio straipsnio 1 dalyje nurodyto Sąjungos sąrašo priėmimo datos agentūrai pateikia savo siūlomą bendro intereso projektų sąrašą.

5. II priedo 1 ir 2 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų bendro intereso projektų atveju agentūra per du mėnesius nuo 4 dalies pirmoje pastraipoje išvardytų siūlomų bendro intereso projektų sąrašų gavimo datos pateikia Komisijai nuomonę apie siūlomus bendro intereso projektų sąrašus, visų pirma atsižvelgdama į 4 straipsnyje išdėstytų kriterijų taikymo grupėse nuoseklumą ir Europos perdavimo sistemos operatorių tinklo (toliau – EPSOT) pagal III priedo 2.6 dalį elektros ir dujų sektoriuose atliktos analizės rezultatus.
6. II priedo 3 ir 4 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų naftos ir anglies dioksido transportavimo projektų atveju Komisija vertina 4 straipsnyje išdėstytų kriterijų taikymą. II priedo 4 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų anglies dioksido transportavimo projektų atveju Komisija taip pat atsižvelgia į būsimo išplėtimo galimybę siekiant įtraukti kitas valstybes nares.
7. Komisijai priėmus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą bendro intereso projektai pagal reglamentų (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 12 straipsnį įtraukiami į atitinkamus regioninius investavimo planus ir tampa jų neatskiriama dalis, o pagal direktyvų 72/2009/EB ir 73/2009/EB 22 straipsnį įtraukiami į atitinkamus nacionalinius dešimties metų tinklo plėtros planus ir, jeigu reikia, į kitus susijusius nacionalinius infrastruktūros planus. Į visus šiuos planus įtrauktiems projektams suteikiamas didžiausias prioritetas.

4 straipsnis

Bendro intereso projektų kriterijai

1. Bendro intereso projektai atitinka šiuos bendruosius kriterijus:
 - (a) projektas būtinas siekiant sukurti I priede nustatytus energetikos infrastruktūros prioritetinius koridorius ir sritis; ir
 - (b) projektas perspektyvus ekonominiu, socialiniu ir aplinkos atžvilgiais; ir
 - (c) projektas susijęs bent su dviem valstybėmis narėmis, t. y. tiesiogiai kerta vienos ar kelių valstybių narių sieną, arba įgyvendinamas vienos valstybės narės teritorijoje, tačiau daro didelį IV priedo 1 dalyje nustatytą tarpvalstybinį poveikį;
2. Be to, konkrečioms energetikos infrastruktūros kategorijoms priskiriamiems bendro intereso projektams taikomi šie kriterijai:
 - (a) II priedo 1 dalies a–d punktuose nurodytoms kategorijoms priskiriamų elektros energijos perdavimo ir akumuliacijos projektų atveju projektas gerokai prisideda užtikrinant bent vieną iš toliau nustatytų konkrečių kriterijų:
 - rinkos integracijos, konkurencijos ir sistemos lankstumo;

- tvarumo, *inter alia* užtikrinant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminamos elektros energijos perdavimą į pagrindinius vartojimo centrus ir akumuliacijos vietas;
 - sąveikos ir saugaus sistemos eksploatavimo;
- (b) II priedo 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų dujų sektoriaus projektų atveju projektas gerokai prisideda užtikrinant bent vieną iš toliau nustatytų konkrečių kriterijų:
- rinkos integracijos, sąveikos ir sistemos lankstumo;
 - tiekimo saugumo, *inter alia* užtikrinant tiekimo šaltinių, tiekimo subjektų ir maršrutų įvairinimą;
 - konkurencijos, *inter alia* užtikrinant tiekimo šaltinių, tiekimo subjektų ir maršrutų įvairinimą;
 - tvarumo;
- (c) II priedo 1 dalies e punkte nustatytoms kategorijoms priskiriamų elektros energijos pažangiųjų tinklų projektų atveju projektas gerokai prisideda užtikrinant šias konkrečias funkcijas:
- integracijos ir tinklo naudotojų įtraukimo, jiems nustatant naujus, su elektros energijos tiekimu ir paklausa susijusius techninius reikalavimus;
 - elektros energijos perdavimo ir paskirstymo veiksmingumo ir sąveikos, vykdančią kasdienę tinklo eksploatavimo veiklą;
 - tinklo saugumo, sistemos kontrolės ir tiekimo kokybės užtikrinimo;
 - optimalaus ekonomiškai efektyvių būsimų investicijų į tinklą planavimo;
 - rinkos veikimo užtikrinimo ir vartotojų aptarnavimo;
 - vartotojų įtraukimo į jų energijos vartojimo valdymą;
- (d) II priedo 3 dalyje nustatytoms kategorijoms priskiriamų naftos transportavimo projektų atveju projektas gerokai prisideda užtikrinant šiuos tris konkrečius kriterijus:
- tiekimo saugumo, sumažinant priklausomumą nuo vieno tiekimo šaltinio ar maršruto;
 - veiksmingo ir tvaraus išteklių naudojimo, sumažinant aplinkai kylančią riziką;
 - sąveikos;
- (e) II priedo 4 dalyje nustatytoms kategorijoms priskiriamų anglies dioksido transportavimo projektų atveju projektas gerokai prisideda užtikrinant šiuos tris konkrečius kriterijus:

- anglies dioksido išmetimo išvengimo mažomis sąnaudomis, kartu užtikrinant energijos tiekimo saugumą;
 - anglies dioksido transportavimo patikimumo ir saugumo didinimo;
 - veiksmingo išteklių naudojimo užtikrinant skirtingų CO₂ šaltinių ir saugojimo vietų sujungimą, naudojant bendrą infrastruktūrą ir sumažinant aplinkai tenkančią naštą ir riziką.
3. II priedo 1–3 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų projektų atitiktis šiame straipsnyje išvardytiems kriterijams vertinama pagal IV priedo 2–5 dalyse nustatytus rodiklius.
4. Klasifikuojant projektus, kuriais būtų prisidedama prie to paties prioriteto įgyvendinimo, taip pat turi būti tinkamai atsižvelgiama į kiekvieno pasiūlyto projekto įgyvendinimo skubumą siekiant energetikos politikos tikslų, t. y. integruoti rinką, užtikrinti konkurenciją, tvarumą ir tiekimo saugumą, atsižvelgti į kiekvieną projektą įtrauktų valstybių narių skaičių ir projekto tinkamumą papildyti kitus pasiūlytus projektus. II priedo 1 dalies e punkte nurodytai kategorijai priskiriamų projektų atveju taip pat tinkamai atsižvelgiama į projekto poveikį patirsiančių vartotojų skaičių, metinį suvartojamos energijos kiekį ir į elektros energijos, pagamintos iš nevaldomų elektros energijos šaltinių, dalį tame rajone, kuriame yra šie vartotojai.

5 straipsnis ***Įgyvendinimas ir stebėseną***

1. Projekto rengėjai bendro intereso projektus įgyvendina vykdydami įgyvendinimo planą, be kita ko, laikydamiesi tvarkaraščio, pagal kurį vykdomos ekonominio pagrįstumo studijos ir atliekamas projekto tyrimas, suteikiamas reguliavimo institucijos patvirtinimas, vykdoma statyba ir objektas atiduodamas eksploatuoti, taip pat laikydamiesi 11 straipsnio 3 dalyje nurodyto leidimų išdavimo tvarkaraščio. Perdavimo sistemos operatoriai, paskirstymo sistemos operatoriai ar kiti operatoriai įgyvendina savo srities bendro intereso projektus.
2. Agentūra ir grupės stebi įgyvendinant bendro intereso projektus užtikrintą pažangą. Grupės gali prašyti papildomos, pagal šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalis pateikiamos informacijos, vietoje patikrinti pateiktą informaciją ir sukviesti atitinkamų šalių posėdžius. Grupės taip pat gali prašyti agentūros imtis priemonių, kad būtų palengvintas bendro intereso projektų įgyvendinimas.
3. Iki kiekvienų metų, einančių po metų, kuriais pagal 4 straipsnį atrenkamas bendro intereso projektas, kovo 31 d. projekto rengėjai agentūrai pateikia kiekvieno II priedo 1 ir 2 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamo projekto metinę ataskaitą arba, jei projektas priskiriamas II priedo 3 ir 4 dalyse nurodytoms kategorijoms, ataskaitą pateikia atitinkamai grupei. Šioje ataskaitoje nurodoma:
- (a) užtikrinta pažanga projekto plėtros, jo objekto statybos ir atidavimo eksploatuoti srityse, visų pirma susijusi su leidimų išdavimo ir konsultacijų procedūromis;

- (b) jei taikoma, vėlavimas, palyginti su įgyvendinimo planu, ir kiti iškilę nesklaidumai.
4. Per tris mėnesius nuo metinių ataskaitų gavimo dienos agentūra pateikia grupėms II priedo 1 ir 2 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų bendro intereso projektų konsoliduotą ataskaitą, kurioje įvertina padarytą pažangą ir, jeigu reikia, siūlo priemones vėlavimui ir iškilusiems nesklaidumams pašalinti. Pagal Reglamento (EB) Nr. 713/2009 6 straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatas vertinime taip pat aptariamas Sąjungos tinklo plėtros planų, susijusių su I priede nustatytais energetikos infrastruktūros prioritetiniais koridoriais ir sritimis, įgyvendinimo nuoseklumas.
5. 9 straipsnyje nurodytos atitinkamos kompetentingos institucijos kiekvienais metais posėdyje, kuris šaukiamas gavus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas metines ataskaitas, tam tikrai grupei atsiskaito apie jų teritorijoje įgyvendinamų bendro intereso projektų padėtį ir, jeigu taikoma, įgyvendinimo vėlavimą.
6. Jeigu bendro intereso projekto objektas palyginti su įgyvendinimo planu, be pamatuoto pagrindimo vėluojamas atiduoti eksploatuoti daugiau nei dvejus metus:
- (a) To projekto rengėjas priima investicijas iš vieno ar kelių kitų operatorių ar investuotojų tam, kad projektas būtų įgyvendintas. Sistemos operatorius, kurio teritorijoje naudojamos investicijos, įgyvendinimo operatoriui (-iams) ar investuotojui (-ams) pateikia investicijai įdiegti visą būtiną informaciją, prijungia naują turtą prie perdavimo tinklo ir apskritai imasi visų veiksmų siekdamas palengvinti investicijos įdiegimą ir užtikrina saugų, patikimą ir veiksmingą bendro intereso projekto taikymą ir jo techninės priežiūros atlikimą.
- (b) Komisija gali paskelbti kvietimą teikti pasiūlymus, kuriuos leidžiama teikti bet kuriam projekto rengėjui, įgyvendinti projektą atsižvelgiant į nustatytą tvarkaraštį.
7. Bendro intereso projektą iš Sąjungos bendro intereso projektų sąrašo galima pašalinti taikant 3 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nustatytą procedūrą, jeigu:
- (a) pagal III priedo 6 dalį EPSOT pateiktos visos energetikos sistemos sąnaudų ir naudos analizės rezultatai projektui neužtikrina teigiamo rezultato;
- (b) projektas nebėra įtrauktas į dešimties metų tinklo plėtros planą;
- (c) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas įtraukimas į sąrašą pagrįstas neteisinga informacija, kuri buvo pagrindinis kriterijus priimant sprendimą;
- (d) projektas neatitinka galiojančių Sąjungos teisės aktų.

Iš Sąjungos sąrašo pašalintų projektų atžvilgiu negalioja jokios teisės ir jiems netaikomi jokie šiame reglamente bendro intereso projektams nustatyti įpareigojimai. Šis straipsnis nepažeidžia jokio Sąjungos finansavimo, kuris projektui mokėtas iki atšaukiant sprendimą.

6 straipsnis
Europos koordinatoriai

1. Jeigu įgyvendinant bendro intereso projektą iškyla didelių sunkumų, Komisija gali ne ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui, kurį leidžiama du kartus pratęsti, paskirti Europos koordinatorių.
2. Europos koordinatorius imasi šių užduočių:
 - (a) remia projektą (-us), kuriam (-iems) jis paskirtas Europos koordinatoriumi, ir užtikrina tarpvalstybinį projekto rengėjų bei visų suinteresuotųjų šalių bendravimą;
 - (b) visoms šalims, jeigu reikia, padeda tartis su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalims ir gauti projektui (-ams) būtinus leidimus;
 - (c) užtikrina, kad rengiant ir įgyvendinant projektą (-us) atitinkamos valstybės narės skirtų reikiamą paramą ir nustatytą strateginę kryptį;
 - (d) kiekvienais metais Komisijai teikia ataskaitą apie projekto (-ų) pažangą ir visus sunkumus bei kliūtis, dėl kurių gali būti gerokai vėluojama projekto (-ų) objektą (-us) atiduoti eksploatuoti. Komisija ataskaitą perduoda atitinkamoms grupėms ir Europos Parlamentui.
3. Europos koordinatorius pasirenkamas atsižvelgiant į jo arba jos patirtį, susijusią su tam tikromis užduotimis, kurios jam arba jai paskiriamos įgyvendinant tam tikrą (-us) projektą (-us).
4. Sprendime, kuriuo paskiriamas Europos koordinatorius, nurodoma įgaliojimų apimtis ir išsamiai nustatoma įgaliojimų taikymo trukmė, konkrečios užduotys, atitinkami galutiniai terminai ir naudotina metodika. Koordinavimo pastangos turi būti proporcingos projekto (-ų) sudėtingumui ir apytiksliai įvertintoms sąnaudoms.
5. Atitinkamos valstybės narės bendradarbiauja su Europos koordinatoriumi, kai jis arba ji vykdo 2 ir 4 dalyse nurodytas užduotis.

III SKYRIUS. Leidimų išdavimas ir visuomenės dalyvavimas

7 straipsnis
Bendro intereso tvarka

1. Siekiant spartinti leidimų išdavimo procedūras ir skatinti visuomenės dalyvavimą šio skyriaus nuostatos taikomos visiems bendro intereso projektams.

8 straipsnis
Bendro intereso projektų prioritetinis statusas

1. Bendro intereso projektams suteikiamas aukščiausios nacionalinės svarbos statusas ir į šį jų statusą atsižvelgiama taikant leidimų išdavimo procedūras, jeigu ir taip, kaip šis statusas užtikrinamas nacionalinės teisės aktais, kurie taikomi atitinkamo tipo energetikos infrastruktūrai.
2. Priėmus Sąjungos bendro intereso projektų sąrašą atitinkamose valstybėse narėse nustatomas šių projektų viešasis interesas ir jų reikalingumas ir šį nustatymą pripažįsta visos atitinkamos šalys.
3. Siekiant užtikrinti veiksmingą su bendro intereso projektais susijusių dokumentų administracinį tvarkymą, projekto rengėjai ir visos susijusios institucijos pasirūpina, kad šiems dokumentams būtų taikoma pati lengviausia tvarka dėl skiriamų išteklių.
4. Siekdamos laikytis 11 straipsnyje nustatytų galutinių terminų ir sumažinti administracinę naštą, susijusią su bendro intereso projektų užbaigimu, valstybės narės per devynis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos imasi priemonių, kad būtų racionalizuotos poveikio aplinkai vertinimo procedūros. Taikant šias priemones turi būti nepažeidžiami Sąjungos teisės aktuose nustatyti įpareigojimai.

Per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos Komisija paskelbia gaires, skirtas padėti valstybėms narėms nustatyti tinkamas priemones ir užtikrinti nuoseklų pagal ES teisės aktus bendro intereso projektams numatytų poveikio aplinkai vertinimo procedūrų taikymą.

5. Atsižvelgiant į Direktyvos 92/43/EB 6 straipsnio 4 dalyje ir Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalyje nagrinėjamą poveikį aplinkai, bendro intereso projektai laikomi viešo intereso projektais ir gali būti laikomi viršesnio viešojo intereso projektais, jei tenkinamos visos šiose direktyvose numatytos sąlygos.

Jei Komisija turėtų pateikti nuomonę pagal Direktyvą 92/43/EB, ji ir pagal 9 straipsnį nustatyta kompetentinga institucija turi užtikrinti, kad sprendimas, ar projektas yra viršesnio viešojo intereso projektas, būtų priimtas per laikotarpį, nustatytą pagal 11 straipsnio 1 dalį.

9 straipsnis
Leidimų išdavimo proceso organizavimas

1. Per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos kiekviena valstybė narė paskiria vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, atsakingą už leidimų bendro intereso projektams išdavimo proceso palengvinimą ir koordinavimą ir už atitinkamų šiame skyriuje apibrėžto leidimų išdavimo proceso užduočių vykdymą.
2. Kompetentinga institucija koordinuoja leidimų išdavimo procesą ir, nepažeisdama Sąjungos ir tarptautiniuose teisės aktuose nustatytų atitinkamų reikalavimų ir atsižvelgdama į 11 straipsnio 1 dalyje nustatytą galutinį terminą, priima bendrąjį sprendimą pagal vieną ar kitą toliau nurodytą tvarką:

- (a) taikydama integruotą schemą: kompetentingos institucijos priimtas bendrasis sprendimas yra vienintelis privalomas sprendimas, kuris priimamas taikant teisės aktų nustatytą leidimų išdavimo procedūrą. Jeigu kitos institucijos yra susijusios su projektu, pastarosios, atsižvelgdamos į nacionalinius teisės aktus, gali pareikšti savo nuomonę, kuri naudojama taikant procedūrą ir į kurią atsižvelgia kompetentinga institucija;
 - (b) taikydama koordinuotą tvarką: bendrasis sprendimas gali apimti įvairius pavienius privalomus sprendimus, kuriuos priima kompetentinga institucija ir kitos susijusios institucijos. Kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju nustato pagrįstą galutinį terminą, per kurį turi būti priimami pavieniai sprendimai. Kompetentinga institucija gali priimti pavienį sprendimą kitos atitinkamos nacionalinės institucijos vardu, jeigu ši institucija sprendimo nepriima iki galutinio termino ir jeigu vėlavimo negalima tinkamai pagrįsti. Kompetentinga institucija gali panaikinti pavienį kitos nacionalinės institucijos sprendimą, jeigu ji laiko, kad šis sprendimas nepakankamai pagrįstas įrodymais, kuriuos pateikė atitinkama institucija. Kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų laikomasi tarptautiniuose ir Sąjungos teisės aktuose nustatytų susijusių reikalavimų ir turi tinkamai pagrįsti savo sprendimą.
3. Jeigu su bendro intereso projektu susijusius sprendimus reikia priimti dviejose ar daugiau valstybių narių, atitinkamos kompetentingos institucijos imasi visų būtinų veiksmų efektyviam ir našiam šių institucijų bendradarbiavimui ir koordinavimui užtikrinti, įskaitant 11 straipsnio 3 dalyje nurodytų ir Espo konvencijos nuostatų laikymąsi. Valstybės narės siekia numatyti bendras procedūras, visų pirma poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
4. Valstybės narės siekia užtikrinti, kad apeliacijos užginčyti materialinį ar procesinį bendrojo sprendimo teisėtumą būtų nagrinėjamos veiksmingiausiu būdu.

10 straipsnis
Skaidrumas ir visuomenės dalyvavimas

1. Siekdama padidinti visų susijusių suinteresuotųjų šalių veiklos skaidrumą, kompetentinga institucija per devynis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo paskelbia bendro intereso projektams taikomų leidimų išdavimo procedūrų vadovą. Jeigu reikia, vadovas atnaujinamas ir paskelbiamas viešai. Į vadovą įtraukiama bent VI priedo 1 dalyje nurodyta informacija.
2. Nepažeisdamos jokių Arhuso ir Espo konvencijose ir atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, visos leidimų išdavimo procese dalyvaujančios šalys laikosi VI priedo 2 dalyje nustatytų visuomenės dalyvavimo principų.
3. Per tris mėnesius nuo leidimų išdavimo proceso pradžios, kaip nustatyta 11 straipsnio 1 dalies a punkte, projekto rengėjas parengia ir kompetentingai institucijai pateikia visuomenės dalyvavimo koncepciją. Kompetentinga institucija per vieną mėnesį prašo iš dalies pakeisti visuomenės dalyvavimo koncepciją arba ją patvirtina. Į koncepciją įtraukiama bent VI priedo 3 dalyje nurodyta informacija.

4. Prieš pateikiant pagal 11 straipsnio 1 dalies a punktą kompetentingai institucijai paraiškos dokumentus, projekto rengėjas arba, jeigu taip nustatyta nacionalinės teisės aktais, kompetentinga institucija organizuoja bent vieną viešą konsultaciją. Organizuojant viešą konsultaciją VI priedo 2 dalies a punkte nurodytos suinteresuotosios šalys ankstyvame etape informuojamos apie projektą ir nustatoma tinkamiausia vieta ar maršrutas ir susiję klausimai, kurie turi būti aptarti paraiškos dokumentuose. Būtiniausias šios viešos konsultacijos ypatybės nurodytos VI priedo 4 dalyje. Prieš pateikdamas paraiškos dokumentus projekto rengėjas parengia ataskaitą, kurioje apibendrina su visuomenės dalyvavimu susijusios veiklos rezultatus, ir kartu su paraiškos dokumentais pateikia ją kompetentingai institucijai, kuri į šiuos rezultatus tinkamai atsižvelgia priimdama bendrąjį sprendimą.
5. Jei projektas kerta dviejų ar daugiau valstybių narių sienas, viešos konsultacijos pagal šio straipsnio 4 dalį kiekvienoje susijusioje valstybėje narėje organizuojamos ne vėliau nei po dviejų mėnesių nuo pirmos viešos konsultacijos pradžios dienos vienoje iš šių valstybių narių.
6. Jeigu projektai galėtų padaryti didelį žalingą poveikį vienoje ar daugiau kaimyninių valstybių narių ir jeigu taikomas Direktyvos 85/337/EEB 7 straipsnis ir Espo konvencija, atitinkama informacija pateikiama kaimyninės valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentingai institucijai. Kaimyninės (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentinga institucija nurodo, ar ji pageidauja dalyvauti atitinkamoje viešų konsultacijų procedūroje.
7. Projekto rengėjas arba, jeigu taip nustatyta nacionalinės teisės aktuose, kompetentinga institucija sukuria ir reguliariai atnaujina projekto svetainę, kurioje skelbia susijusią informaciją apie projektą ir kuri turi būti susieta su Komisijos svetaine ir atitikti VI priedo 5 dalyje nustatytus reikalavimus. Slapta komercinė informacija neturi būti atskleidžiama.

Be to, projekto rengėjai susijusią informaciją skelbia kitomis tinkamomis informavimo priemonėmis, kuriomis laisvai gali naudotis visuomenė.

11 straipsnis

Leidimų išdavimo proceso trukmė ir jo taikymas

1. Leidimų išdavimo procesas trunka ne ilgiau kaip trejus metus ir jį sudaro du etapai:
 - (a) procedūra iki paraiškos pateikimo, t. y. laikotarpis nuo leidimų išdavimo proceso pradžios iki kompetentingai institucijai pateiktų paraiškos dokumentų priėmimo dienos, neturi viršyti dvejų metų.

Siekiant nustatyti leidimų išdavimo proceso pradžią projekto rengėjas (-ai) apie projektą raštu praneša atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentingai institucijai ir pateikia pakankamai išsamius projekto metmenis. Ne vėliau nei per dvi savaites nuo pranešimo gavimo kompetentinga institucija jį priima arba, jeigu nelaiko projekto tinkamai parengtu, kad būtų galima pradėti leidimų išdavimo procesą, raštu atmeta pranešimą. Jeigu pranešimas atmetamas, kompetentinga institucija pagrindžia savo sprendimą. Data, kurią kompetentinga institucija patvirtina priimanti pranešimą, laikoma leidimo

išdavimo proceso pradžia. Jeigu projekte dalyvauja dvi ar kelios valstybės narės, leidimų išdavimo proceso pradžia laikoma data, kurią pranešimą priima paskutinė kompetentinga institucija.

- (b) Teisės aktais nustatyta leidimų išdavimo procedūra, t. y. laikotarpis nuo pateiktų paraiškos dokumentų priėmimo dienos iki dienos, kurią kompetentinga institucija priima bendrąjį sprendimą, neturi viršyti vienerių metų. Valstybės narės, jeigu laiko esant reikalinga, gali nustatyti ankstesnę galutinio termino datą.
2. Pagal 1 dalies a punktą per vieną mėnesį nuo leidimų išdavimo proceso pradžios kompetentinga institucija, glaudžiai bendradarbiaudama su kitomis susijusiomis institucijomis, nustato informacijos, kurią teikdamas paraišką dėl bendrojo sprendimo turi pateikti projekto rengėjas, turinį ir išsamumo lygį. Nustatant šiuos duomenis remiamasi VI priedo 1 dalies e punkte nurodytu kontroliniu sąrašu. Šiuo tikslu surengiamas bent vienas kompetentingos institucijos ir projekto rengėjo ir, jeigu kompetentinga institucija laiko esant reikalinga, kitų institucijų ir susijusių suinteresuotųjų šalių posėdis. Ne vėliau nei po vieno mėnesio nuo posėdžio parengiami išsamūs paraiškos metmenys, į kuriuos įtraukiami šio posėdžio rezultatai, o metmenys nusiunčiami projekto rengėjui ir paskelbiami viešai.
 3. Pagal 1 dalies a punktą kompetentinga institucija, glaudžiai bendradarbiaudama su projekto rengėju ir kitomis susijusiomis institucijomis ir atsižvelgdama į veiklos, vykdomos pagal šio straipsnio 2 dalį, rezultatus, per tris mėnesius nuo leidimų išdavimo proceso pradžios parengia išsamų leidimų išdavimo proceso tvarkaraštį, kuriame bent jau nurodo:
 - (a) priimtinus sprendimus ir gautinas nuomones;
 - (b) institucijas, suinteresuotąsias šalis ir visuomenę, kuri gali būti susijusi;
 - (c) pavienius procedūrų etapus ir jų trukmę;
 - (d) pagrindinius siektinus tikslus ir galutinius jų įgyvendinimo terminus, atsižvelgiant į išsamų sprendimą, kuris turi būti priimtas;
 - (e) planuojamus institucijų išteklius ir galimus papildomų išteklių poreikius.

Jeigu projektai kerta dviejų ar daugiau valstybių narių sienas, susijusių valstybių narių kompetentingos institucijos suderina savo tvarkaraščius ir parengia bendrą kalendorinį planą.

4. Projekto rengėjas užtikrina paraiškos dokumentų išsamumą ir reikiamą kokybę ir procedūros iki paraiškos pateikimo laikotarpiu kiek įmanoma anksčiau pasirūpina gauti kompetentingos institucijos nuomonę šiuo klausimu. Projekto rengėjas bendradarbiauja su kompetentinga institucija siekdamas laikytis galutinių terminų ir šio straipsnio 3 dalyje nustatyto išsamaus tvarkaraščio.
5. Per vieną mėnesį nuo paraiškos dokumentų gavimo dienos kompetentinga institucija, jeigu reikia, pateikia projekto rengėjui kitą prašymą pateikti trūkstamą informaciją; šis prašymas gali būti susijęs tik su išsamios paraiškos metmenyse nustatytais dalykais. Per vieną mėnesį nuo visų paraiškos dokumentų gavimo dienos

kompetentinga institucija raštu priima paraišką. Vėliau prašymusi pateikti papildomos informacijos gali būti teikiami tik tuo atveju, jeigu jie pateisinami naujomis aplinkybėmis ir jeigu juos tinkamai paaiškina kompetentinga institucija.

6. Jeigu pasibaigia bendrajam sprendimui priimti nustatytas galutinis terminas, kompetentinga institucija kompetentingai grupei nurodo priemones, kurių imtasi arba kurių turi būti imamasi, siekiant kuo greičiau užbaigti leidimų išdavimo procesą. Grupė gali prašyti kompetentingos institucijos reguliariai informuoti apie šioje srityje daromą pažangą.
7. Pirmiau pateiktose nuostatose nustatytais galutiniais terminais nepažeidžiami pagal tarptautinius ir Sąjungos teisės aktus priisiimti įsipareigojimai.

IV SKYRIUS. Reguliavimo sąlygos

12 straipsnis

Energetikos sistemos sąnaudų ir naudos analizė

1. Per vieną mėnesį nuo šio reglamento įsigaliojimo elektros energijos sektoriaus EPSOT ir dujų sektoriaus EPSOT agentūrai ir Komisijai pateikia savo atitinkamas metodikas, be kita ko, taikomas tinklo ir rinkos modeliavimui, skirtas II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų bendro intereso projektų darniajai visos energetikos sistemos sąnaudų ir naudos analizei Sąjungos lygiu atlikti. Metodika parengiama laikantis V priede nustatytų principų.
2. Oficialiai pasitarusi su visoms susijusioms suinteresuotosioms šalims atstovaujančiomis organizacijomis, agentūra per tris mėnesius nuo metodikos gavimo dienos dėl jos pateikia nuomonę Komisijai .
3. Per tris mėnesius nuo agentūros nuomonės gavimo dienos Komisija pareiškia nuomonę dėl metodikos.
4. Per tris mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos elektros energijos sektoriaus EPSOT ir dujų sektoriaus EPSOT atitinkamai pritaiko savo metodiką ir ją pateikia Komisijai patvirtinti.
5. Per dvi savaites nuo Komisijos suteikto patvirtinimo elektros energijos sektoriaus EPSOT ir dujų sektoriaus EPSOT metodiką paskelbia savo svetainėse. Gavę prašymą, elektros energijos sektoriaus EPSOT ir dujų sektoriaus EPSOT Komisijai ir agentūrai pateikia atitinkamus V priedo 1 dalyje nustatytus ir, atsižvelgdami į nacionalinės teisės aktus ir susijusius konfidencialumo susitarimus, pakankamai tikslius įvesties duomenis ir kitus susijusius tinklo, apkrovos srautų ir rinkos duomenis. Prašymo gavimo dieną duomenys turi būti galiojantys. Komisija ir agentūra užtikrina, kad jų pareigūnai ar bet kuris kita Komisijos ar agentūros reikmėms analizę atliekanti ir jai šiuos duomenis naudojanti šalis užtikrintų gautų duomenų konfidencialumą.

6. Metodika reguliariai atnaujinama ir tobulinama taikant šio straipsnio 1–5 dalyse nustatytą procedūrą. Oficialiai pasitarusi su visoms suinteresuotosioms šalims atstovaujančiomis organizacijomis ir Komisija, agentūra, tinkamai pagrįsdama prašymą ir pateikdama tvarkaraštį, gali prašyti atlikti tokius atnaujinimus ir patobulinimus.
7. Metodika taikoma sąnaudų ir naudos analizei, atliekamai pagal visus vėlesnius elektros energijos arba dujų sektorių dešimties metų tinklo plėtros planus, kuriuos elektros energijos sektoriaus EPSOT ar dujų sektoriaus EPSOT parengė pagal Reglamento (EB) 714/2009 8 straipsnį ir Reglamentą (EB) 715/2009.
8. Iki 2016 m. gruodžio 31 d. elektros energijos sektoriaus EPSOT ir dujų sektoriaus EPSOT Komisijai ir agentūrai kartu pateikia bendros elektros energijos ir dujų rinkos ir tinklo modelį, kuris apimtų elektros energijos ir dujų perdavimą ir saugojimą, būtų taikomas I priede nurodytiems prioritetiniams koridoriams ir sritims ir būtų parengtas laikantis V priede nustatytų principų. Šį modelį Komisijai patvirtinus pagal šio straipsnio 2–4 dalyse nustatytą procedūrą, jis įtraukiamas į metodiką.

13 straipsnis

Sąlygų sudarymas tarpvalstybinį poveikį turinčioms investicijoms

1. Su II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamu bendro intereso projektu susijusias investicines sąnaudas prisiima valstybės (-ių) narės (-ių), kuri (-ios) patiria grynąjį teigiamą projekto poveikį, perdavimo sistemos operatorius (-iai), o šias sąnaudas padengia tinklo naudotojai mokėdami už tinklo prieigą nustatytus tarifus.

Šio straipsnio nuostatos netaikomos bendro intereso projektams, kuriems pagal Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnį ar Reglamento (EB) 714/2009 17 straipsnį suteikta išimtis.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos, nustatydamos ar tvirtindamos tarifus pagal Direktyvos 2009/72/EB 37 straipsnio 1 dalies a punktą ir Direktyvos 2009/73/EB 41 straipsnio 1 dalies a punktą, į sąnaudas, kurias perdavimo sistemos operatorius ar kitas projekto rengėjas iš tikrųjų patiria investuodamas ir tarpvalstybiniu mastu paskirstant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas atitinkamas sąnaudas, atsižvelgia tiek, kiek šios sąnaudos atitinka veiksmingo ir panašios struktūros operatoriaus sąnaudas.
3. Nepažeidžiant investicijų, kurios bendro intereso projektams skiriamos dvišalėmis atitinkamų perdavimo sistemos operatorių sutartimis, nacionalinės reguliavimo institucijos kartu tvirtina investicijas ir nusprendžia dėl atitinkamų sąnaudų paskirstymo tarpvalstybiniu mastu bendro intereso projektams ar jų rinkiniams ir dėl investicinių sąnaudų įtraukimo į perdavimo tarifus.
4. II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamu bendro intereso projekto rengėjas (-ai) visas atitinkamas nacionalines reguliavimo institucijas nuolat informuoja apie to projekto pažangą ir su juo susijusių sąnaudų bei naudos nustatymą. Kai pagal 3 straipsnį pasirinktas ir II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamas bendro intereso projektas yra pakankamai parengtas, projekto rengėjas atitinkamoms nacionalinėms

reguliavimo institucijoms pateikia prašymą skirti investicijų, įskaitant tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymą, ir prie jo prideda:

- (a) sąnaudų ir naudos analizę, pagrįstą pagal 12 straipsnį parengta metodika; ir
- (b) verslo planą, kuriame įvertinamas finansinis projekto perspektyvumas, įskaitant pasirinktą finansavimo priemonę, o I priedo 2 dalyje nurodytai kategorijai priskiriamų bendro intereso projektų atveju – rinkos tyrimų rezultatus.

Jeigu projektą remia keli operatoriai ar investuotojai, jie savo prašymą pateikia kartu.

Dėl projektų, įtrauktų į pirmąjį Sąjungos bendro intereso projektų sąrašą, projektų rengėjai savo prašymą pateikia iki 2013 m. rugsėjo 30 d.

Nacionalinės reguliavimo institucijos kiekvieno gauto prašymo skirti investicijų kopiją informavimo tikslais nedelsdamos perduoda agentūrai.

Nacionalinės reguliavimo institucijos ir agentūra užtikrina slaptos komercinės informacijos konfidencialumą.

5. Per šešis mėnesius nuo vėliausio prašymo, kuris pateikiamas paskutiniajai iš atitinkamų nacionalinių reguliavimo institucijų, gavimo datos nacionalinės reguliavimo institucijos, pasitarusios su susijusiu (-iais) projekto rengėju (-ais), priima bendrą sprendimą dėl investicinių sąnaudų paskirstymo kiekvienam to projekto sistemos operatoriui ir tų sąnaudų įtraukimo į tinklo tarifus. Nacionalinės reguliavimo institucijos gali nuspręsti paskirstyti tik dalį sąnaudų arba sąnaudas paskirstyti keliems bendro intereso projektų rinkiniams.

Nusprendus sąnaudas paskirstyti tarpvalstybiniu mastu, atsižvelgiama į ekonominio ir socialinio pobūdžio, taip pat su aplinka susijusias projekto (-ų) sąnaudas ir teikiamą naudą atitinkamose valstybėse narėse ir galimą finansinės paramos poreikį.

Apie sprendimą nacionalinės reguliavimo institucijos nedelsdamos praneša agentūrai ir pateikia visą su sprendimu susijusią informaciją. Visų pirma iš informacijos turi tinkamai paaiškėti priežastys, kuriomis remiantis sąnaudos paskirstytos valstybėms narėms, pvz., turi būti pateikta:

- (a) nustatyto poveikio, įskaitant tinklo tarifams, kiekvienai iš atitinkamų valstybių narių įvertinimas;
- (b) 4 dalies b punkte nurodyto verslo plano įvertinimas;
- (c) informacija, susijusi su regioniniais ar Sąjungos masto teigiamais veiksniais, kurie būtų sukuriami įgyvendinant projektą;
- (d) konsultacijų su atitinkamu (-ais) projekto rengėju (-ais) rezultatai.

Sąnaudų paskirstymo sprendimas yra skelbiamas.

6. Jeigu atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos per šešis mėnesius nuo dienos, kai prašymą gauna paskutinioji iš susijusių nacionalinių reguliavimo

institucijų, nesusitaria dėl prašymo skirti investicijų, jos nedelsdamos informuoja agentūrą.

Šiuo atveju arba gavusi susijusių nacionalinių reguliavimo institucijų bendrą prašymą, sprendimą dėl prašymo skirti investicijų, įskaitant šio straipsnio 4 dalyje nurodytą sąnaudų paskirstymą tarpvalstybiniu mastu, ir dėl investavimo sąnaudų numatymo nustatant tarifus būdo, agentūra priima per tris mėnesius nuo informacijos pateikimo agentūrai dienos.

Prieš priimdama tokį sprendimą agentūra tariaisi su susijusiomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir projekto rengėju (-ais). Antroje pastraipoje nurodytą trijų mėnesių laikotarpį galima pratęsti papildomu dviejų mėnesių laikotarpiu, jeigu agentūra siekia gauti kitos informacijos. Papildomas laikotarpis prasideda kitą dieną po visos informacijos gavimo.

Sąnaudų paskirstymo sprendimas yra skelbiamas.

7. Visų sprendimų kopijas ir visą su kiekvienu sprendimu susijusią informaciją agentūra nedelsdama perduoda Komisijai. Šią informaciją galima perduoti suvestine forma. Komisija užtikrina slaptos komercinės informacijos konfidencialumą.
8. Šis sąnaudų paskirstymas nepažeidžia perdavimo sistemos operatorių teisės pateikti paraišką ir nacionalinių reguliavimo institucijų teisės patvirtinti mokesčius už prieigą prie tinklo pagal Direktyvos 2009/72/EB ir Direktyvos 2009/73/EB 32 straipsnį, Reglamento (EB) 714/2009 14 straipsnį ir Reglamento (EB) 715/2009 13 straipsnį.

14 straipsnis **Paskatos**

1. Jeigu II priedo 1 ir 2 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamas bendro intereso projekto rengėjui plėtojant projektą, statant ar eksploatuojant objektus, ar atliekant jų techninę priežiūrą, išskyrus elektros energijos akumuliacinio naudojimo hidroakumuliacines elektrines projektus, patiriama didesnė rizika, palyginti su panašiam infrastruktūros projektui paprastai būdinga rizika, ir jeigu šiai rizikai netaikoma išimtis pagal Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 714/2009 17 straipsnį, nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad taikant Direktyvos 2009/72/EB 37 straipsnio 8 dalį, Direktyvos 2009/73/EB 41 straipsnio 8 dalį, Reglamento (EB) Nr. 714/2009 14 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 13 straipsnį šiam projektui būtų suteiktos atitinkamos paskatos.
2. Nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimas suteikti šias paskatas grindžiamas sąnaudų ir naudos analizės, atliktos taikant pagal 12 straipsnį parengtą metodiką, rezultatais ir visų pirma regioniniu ir Sąjungos lygiu projekto daromu teigiamu poveikiu. Nacionalinės reguliavimo institucijos toliau analizuoja projekto rengėjo (-ų) patiriamą konkrečią riziką, jos mažinimo priemones, kurių imtasi, ir šio rizikos pobūdžio pagrindimą atsižvelgiant į projekto daromą grynąjį teigiamą poveikį, palyginti su žemesnio lygio rizikos alternatyva. Leidžiamai rizikai visų pirma priskiriama su naujomis perdavimo technologijomis jūroje ir sausumoje susijusi rizika, su daliniu sąnaudų padengimu susijusi rizika ir plėtros rizika.

3. Nustatant paskatą, dėl kurios priimamas sprendimas, atsižvelgiama į konkretų patiriamos rizikos pobūdį ir paskatos priemonė apima:
 - (a) numatomo investavimo taisykles; arba
 - (b) prieš atiduodant eksploatuoti projekto objektą iš tikrųjų patirtų sąnaudų pripažinimo taisykles; arba
 - (c) į projektą investuoto kapitalo papildomos grąžos užtikrinimo taisykles; arba
 - (d) bet kokią kitą būtiną ir tinkama laikomą priemonę.
4. Iki 2013 m. gruodžio 31 d. agentūra pagal Reglamento (EB) Nr. 713/2009 7 straipsnio 2 dalį paskelbia:
 - (a) šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paskatų teikimo gaires, remdamasi nacionalinių reguliavimo institucijų geriausia patirtimi;
 - (b) bendros metodikos, naudojamos vertinant didesnę patiriamą riziką, susijusią su investicijomis į elektros energijos ir dujų perdavimo projektus, taikymo gaires.
5. Iki 2013 m. liepos 31 d. kiekviena nacionalinė reguliavimo institucija paskelbia savo metodiką ir kriterijus, taikomus vertinant investicijas į elektros energijos ir dujų perdavimo projektus ir didesnę su jais susijusią riziką.
6. Komisija gali paskelbti šiame straipsnyje pagal Reglamento (EB) 714/2009 18 straipsnio 1–3 dalis ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 23 straipsnio 1 dalį nustatytų paskatų teikimo gaires.

V SKYRIUS. Finansavimas

15 straipsnis

Projektų atitiktis Sąjungos finansinės pagalbos skyrimo kriterijams

1. II priedo 1, 2 ir 4 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamiems bendro intereso projektams galima skirti Sąjungos finansinę paramą ir šiuo tikslu numatyti dotacijas tyrimams ir finansines priemones pagal [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė,] nuostatas.
2. II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamiems bendro intereso projektams, išskyrus elektros energijos akumuliacinio naudojant hidroakumuliacines elektrines projektus, galima taip pat skirti Sąjungos finansinę paramą ir šiuo tikslu numatyti dotacijas darbams pagal [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė,] nuostatas, jeigu jie įgyvendinami pagal 5 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytą procedūrą ar atitinka šiuos kriterijus:

- (a) pagal 13 straipsnio 4 dalies a punktą atlikus konkretaus projekto sąnaudų ir naudos analizę, pateikiama įrodymų, kad projektas daro didelį teigiamą išorinį poveikį, pvz., susijusį su tiekimo saugumu, solidarumu ar naujovėmis; ir
 - (b) projektas nėra komerciškai perspektyvus pagal verslo planą ir kitus įvertinimus, kuriuos visų pirma atlieka galimi investuotojai ar kreditoriai. Vertinant projektų komercinį perspektyvumą atsižvelgiama į 14 straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą dėl paskatų ir jų pagrindimo; ir
 - (c) dėl projekto pagal 13 straipsnį priimtas tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo sprendimas, arba, jei tai projektai, kuriems pagal Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 714/2009 17 straipsnį suteikta išimtis, kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos ir agentūra pareiškė nuomonę dėl projekto komercinio perspektyvumo.
3. II priedo 1 dalies e punkte ir 4 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamiems bendro intereso projektams galima taip pat skirti Sąjungos finansinę paramą ir šiuo tikslu numatyti dotacijas darbams pagal [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė,] nuostatas, jeigu atitinkamo projekto rengėjai gali aiškiai įrodyti didelį teigiamą išorės veiksnių poveikį ir jų komercinio perspektyvumo stoką.

VI SKYRIUS. Baigiamosios nuostatos

16 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir vertinimas

Ne vėliau nei iki 2017 m. Komisija paskelbia bendro intereso projektų įgyvendinimo ataskaitą. Šioje ataskaitoje įvertinama:

- (a) pagal 3 straipsnį atrinktų bendro intereso projektų parengimo, jų objektų statybos ir atidavimo eksploatuoti pažanga ir, jeigu taikoma, įgyvendinimo vėlavimas ir kiti iškilę sunkumai;
- (b) Sąjungos panaudotos ir pagal [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuos nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė,] nuostatas bendro intereso projektams skirtos lėšos, palyginti su visa finansuojamų bendro intereso projektų verte;
- (c) elektros energijos ir dujų sektorių atveju – jungčių tarp valstybių narių lygio didinimas, atitinkama energijos kainų raida ir tinklo sistemos trikties atvejų skaičius, jų priežastys ir susijusios ekonominės sąnaudos;
- (d) su leidimų išdavimu ir visuomenės dalyvavimu susiję klausimai:
 - vidutinė ir ilgiausia bendra leidimų išdavimo bendro intereso projektams procedūrų trukmė, įskaitant kiekvieno leidimų išdavimo procedūros etapo

trukmę, palyginti su 11 straipsnio 3 dalyje nurodytiems pradiniais svarbiausiems etapams numatyta trukmę;

- pasipriešinimo bendro intereso projektams lygis (visų pirma vykstant viešoms konsultacijoms raštu pateiktų prieštaravimų skaičius, teisinėmis priemonėmis grindžiamų veiksmų skaičius);

(e) su reguliavimu susiję klausimai:

- bendro intereso projektų, dėl kurių pagal 13 straipsnį priimtas sprendimas tarptautiniu mastu paskirstyti sąnaudas, skaičius;
- bendro intereso projektų, kuriems pagal 14 straipsnį suteiktos konkrečios paskatos, skaičius ir tipas.

17 straipsnis

Informavimas ir viešinimas

Komisija sukuria plačiai visuomenei lengvai prieinamą infrastruktūros skaidrumo platformą. Platformoje pateikiama ši informacija:

- (a) kiekvienam bendro intereso projektui skiriama bendro pobūdžio reguliariai atnaujinama informacija, įskaitant geografinę informaciją;
- (b) kiekvieno bendro intereso projekto įgyvendinimo planas;
- (c) susijusių bendro intereso projektų sąnaudų ir naudos analizės, atliktos remiantis pagal 12 straipsnį parengta metodika, pagrindiniai rezultatai, išskyrus bet kokią slaptą komercinę informaciją.

18 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Šis reglamentas neturi įtakos Komisijos teikiamos finansinės pagalbos skyrimui, tęstinumui ar jos keitimui, kai ši pagalba remiantis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 680/2007³¹ paskelbtais kvietimais teikti paraiškas teikiama Sprendimo 1364/2006/EB I ir III prieduose išvardytiems projektams arba atsižvelgiant į užduotis, pagrįstas atitinkamomis TEN–E skirtų išlaidų kategorijomis, kaip apibrėžta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1083/2006³².

19 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas 1364/2006/EB panaikinamas nuo 2014 m. sausio 1 d. Sprendimo 1364/2006/EB I ir III prieduose išvardytų projektų atveju pagal šį reglamentą nesuteikiama jokių teisių.

³¹ OL L 162, 2007 6 22, p. 1.

³² OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

20 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS

ENERGETIKOS INFRASTRUKTŪROS PRIORITETINIAI KORIDORIAI IR SRITYS

Šis reglamentas taikomas šiems transeuropinės energetikos infrastruktūros koridoriams ir sritims:

1. PRIORITETINIAI ELEKTROS ENERGIJOS KORIDORIAI

- (1) *Jėginių Šiaurės jūrose tinklas* (angl. NSOG): integruotas elektros energijos jėginių tinklas Šiaurės jūroje, Airijos jūroje, Lamanšo sąsiauryje, Baltijos jūroje ir gretimuose vandenyse, kuriuo iš atsinaujinančių jūros energijos išteklių pagaminta elektros energija būtų transportuojama į vartojimo centrus ir akumuliuojama ir kuris padėtų didinti tarpvalstybinį keitimąsi elektros energija.

Susijusios valstybės narės: Airija, Belgija, Danija, Jungtinė Karalystė, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija, Švedija ir Vokietija;

- (2) *Šiaurės–Pietų elektros energijos jungtys Vakarų Europoje* (angl. NSI West Electricity): jungtys tarp regiono valstybių narių ir su Viduržemio jūros regiono trečiosiomis valstybėmis, visų pirma siekiant integruoti iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą elektros energiją.

Susijusios valstybės narės: Airija, Belgija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija ir Vokietija;

- (3) *Šiaurės–Pietų elektros energijos jungtys Vidurio, Rytų ir Pietryčių Europoje* (angl. NSI East Electricity): jungtys ir vidaus linijos Šiaurės–Pietų ir Rytų–Vakarų kryptimis, siekiant baigti kurti vidaus rinką ir integruoti iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą elektros energiją.

Susijusios valstybės narės: Austrija, Bulgarija, Čekija, Graikija, Italija, Kipras, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Vengrija, Vokietija;

- (4) *Baltijos šalių energijos rinkos elektros energijos jungčių planas* (angl. BEMIP Electricity): jungtys tarp Baltijos regiono valstybių narių ir atitinkamas vidinių tinklų infrastruktūros stiprinimas, siekiant išspręsti Baltijos valstybių atskyrimo klausimą ir paskatinti regiono rinkos integraciją.

Susijusios valstybės narės: Danija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Suomija, Švedija, Vokietija.

2. PRIORITETINIAI DUJŲ KORIDORIAI

- (5) *Šiaurės–Pietų dujų jungiamieji vamzdynai Vakarų Europoje* (angl. NSI West Gas): dujų srautams Šiaurės–Pietų kryptimis skirti jungčių pajėgumai Vakarų Europoje, siekiant dar labiau įvairinti tiekimo maršrutus ir padidinti trumpalaikio dujų tiekimo patikimumą.

Susijusios valstybės narės: Airija, Belgija, Jungtinė Karalystė, Ispanija, Italija, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Prancūzija, Portugalija, Vokietija;

- (6) *Šiaurės–Pietų dujų jungiamieji vamzdynai Vidurio, Rytų ir Pietryčių Europoje* (angl. *NSI East Gas*): regioniniai dujų jungiamieji vamzdynai tarp Baltijos jūros regiono, Adrijos ir Egėjo jūrų ir Juodosios jūros, visų pirma siekiant įvairinti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti dujų tiekimo saugumą;

Susijusios valstybės narės: Austrija, Bulgarija, Čekija, Graikija, Italija, Kipras, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Vengrija, Vokietija;

- (7) *Pietų dujų koridorius* (angl. *SGC*): dujų perdavimas iš Kaspijos jūros baseino, Centrinės Azijos, Artimųjų Rytų ir rytinės Viduržemio jūros baseino dalies į Sąjungą, siekiant įvairinti dujų tiekimo šaltinius.

Susijusios valstybės narės: Austrija, Bulgarija, Čekija, Graikija, Italija, Kipras, Lenkija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Vengrija, Vokietija;

- (8) *Baltijos šalių energijos rinkos dujų sektoriaus jungčių planas* (angl. *BEMIP Gas*): infrastruktūra, kuria siekiama išspręsti trijų Baltijos valstybių ir Suomijos atskyrimo ir jų priklausomumo nuo vieno tiekėjo klausimą ir įvairinti tiekimo šaltinius Baltijos jūros regione;

Susijusios valstybės narės: Danija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Suomija, Švedija, Vokietija.

3. PRIORITETINIAI NAFTOS KORIDORIAI

- (9) *Naftos tiekimo jungtys Vidurio ir Rytų Europoje* (angl. *OSC*): Vidurio ir Rytų Europos naftos vamzdynų tinklo sąveika, siekiant didinti tiekimo saugumą ir mažinti pavojų aplinkai.

Susijusios valstybės narės: Austrija, Čekija, Lenkija, Slovakija, Vengrija, Vokietija.

4. PRIORITETINĖS TEMINĖS SRITYS

- (10) *Pažangiųjų tinklų plėtra*: pažangiųjų tinklų technologijų taikymas visoje Sąjungoje, siekiant veiksmingai integruoti visų prie elektros energijos tinklo prisijungusių vartotojų elgseną ir veiksmus, visų pirma didelius iš atsinaujinančių energijos išteklių ar naudojant paskirstytuosius energijos išteklius pagamintos elektros energijos kiekius ir atsaką į vartotojų poreikius;

Susijusios valstybės narės: visos;

- (11) *Elektros energijos magistralės*: iki 2020 m. turi būti nutiestos pirmosios elektros energijos magistralės, siekiant visoje Sąjungoje sukurti elektros energijos magistralių sistemą;

Susijusios valstybės narės: visos;

- (12) *Tarpvalstybinis anglies dioksido tinklas*: anglies dioksido transportavimo infrastruktūros tarp valstybių narių ir su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis sukūrimas, siekiant sukurti anglies dioksido surinkimo ir saugojimo sistemą.

Susijusios valstybės narės: visos.

II PRIEDAS

ENERGETIKOS INFRASTRUKTŪROS KATEGORIJOS

Siekiant įgyvendinti I priede išvardytus energetikos infrastruktūros prioritetus plėtotina šių kategorijų energetikos infrastruktūra:

- (1) elektros energijos sektoriuje:
 - (a) aukštosios įtampos oro elektros energijos perdavimo linijos, jeigu jos suprojektuotos 220 kV ar aukštesnei įtampai, ir požeminiai ir povandeniniai perdavimo kabeliai, jeigu jie suprojektuoti 150 kV ar aukštesnei įtampai;
 - (b) visų pirma elektros energijos magistralių atveju: bet kokia fizinė įranga, skirta elektros energijai transportuoti aukštosios ir labai aukštos įtampos linijomis, siekiant didelius vienos ar kelių valstybių narių arba trečiųjų valstybių elektros energijos gamybos ar akumuliacijos pajėgumus sujungti su plataus masto elektros energijos vartojimo vienoje ar keliose valstybėse narėse pajėgumais;
 - (c) elektros energijos kaupimo įrenginiai, naudojami elektrai nuolat arba laikinai akumuliuoti antžeminiuose arba požeminiuose įrenginiuose arba geologiniuose objektuose, jeigu jie yra tiesiogiai sujungti su aukštosios įtampos elektros perdavimo linijomis, skirtomis 110 kV ar aukštesnei įtampai;
 - (d) bet kokia įranga ar įrenginiai, reikalingi saugiam, patikimam ir veiksmingam a–c punktuose apibrėžtų sistemų veikimui užtikrinti, įskaitant visų įtampos lygių apsaugos, stebėjimo ir kontrolės sistemas;
 - (e) bet kokia įranga ar įrenginys, taikomas perdavimo ir vidutinės įtampos paskirstymo lygiu, kuriuo siekiama užtikrinti dvikryptį skaitmeninį ryšį ir elektros energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo ir vartojimo elektros energijos tinkle tikrojo laiko ar beveik tikrojo laiko interaktyvumą ir intelektualų stebėjimą ir valdymą, kad plėtojant tinklą būtų veiksmingai integruojama visų prie tinklo prisijungusių vartotojų – elektros energijos gamintojų, vartotojų ir abi šias veiklas vykdančių subjektų – elgsena ir veiksmai ir taip būtų sukurta ekonomiškai veiksminga, tvari elektros energijos sistema, kuri pasižymėtų mažais nuostoliais, aukšta kokybe, tiekimo saugumu ir sauga;
- (2) dujų sektoriuje:
 - (a) gamtinių dujų ir biodujų perdavimo vamzdynai, kurie daugiausiai sudaro aukšto slėgio vamzdynus jungiantį tinklą, išskyrus aukšto slėgio vamzdynus, naudojamus gavybai ir vietiniam gamtinių dujų paskirstymui,
 - (b) su pirmiau minėtais aukšto slėgio dujų vamzdynais sujungti požeminiai saugojimo objektai,
 - (c) suskystintųjų gamtinių dujų arba suslėgtųjų gamtinių dujų priėmimo, saugojimo, pakartotinio dujinimo ar slėgio sumažinimo įrenginiai;

- (d) bet kokia įranga ar įrenginys, reikalingas saugiam, patikimam ir veiksmingam sistemos eksploatavimui arba siekiant užtikrinti galimybę naudoti transportavimo abiem kryptimis pajėgumus;
- (3) naftos sektoriuje:
- (a) žalios naftos transportavimo vamzdynai;
 - (b) siurblinės ir saugojimo įrenginiai, būtini eksploatuojant žalios naftos vamzdynus;
 - (c) bet kokia įranga ar įrenginys, reikalingas tinkamam, saugiam ir veiksmingam atitinkamos sistemos eksploatavimui, įskaitant apsaugos, stebėjimo ir kontrolės sistemas ir srautų priešinga kryptimi prietaisus;
- (4) anglies dioksido sektoriuje:
- (a) specialūs vamzdynai, išskyrus gavybos proceso vamzdynų tinklą, naudojami antropogeninės kilmės anglies dioksidui transportuoti daugiau nei iš vieno šaltinio (t. y. iš pramoninių įrenginių (įskaitant elektrines), kuriuose vykstant degimo procesui ar kitoms cheminėms reakcijoms, kurioms naudojami iškastiniai arba neiškastiniai junginiai, kurių sudėtyje yra anglies, susidaro anglies dioksido dujos), skirti nuolatiniam geologiniam anglies dioksido saugojimui pagal Direktyvą 2009/31/EB;
 - (b) anglies dioksido suskystinimo ir tarpinio saugojimo įrenginiai ketinant jį transportuoti toliau. Šiai infrastruktūrai nepriskiriama geologinėse formacijose įrengta infrastruktūra, naudojama nuolatiniam geologiniam anglies dioksido saugojimui pagal Direktyvą 2009/31/EB, ir susiję paviršiaus bei įleidimo įrenginiai;
 - (c) bet kokia įranga ar įrenginys, reikalingas tinkamam, saugiam ir veiksmingam atitinkamos sistemos eksploatavimui, įskaitant apsaugos, stebėjimo ir kontrolės sistemas.

III PRIEDAS

REGIONINIS BENDRO INTERESO PROJEKTŲ IDENTIFIKAVIMAS

1. REGIONINIŲ GRUPIŲ TAISYKLĖS

- (1) II priedo 1 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų elektros energijos projektų atveju kiekvieną grupę sudaro valstybių narių, nacionalinių reguliavimo institucijų, perdavimo sistemos operatorių atstovai, įsipareigoję bendradarbiauti regioniniu lygiu pagal Direktyvos 2009/72/EB 6 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 714/2009 12 straipsnį, taip pat su kiekvienu I priede nustatytu atitinkamu prioritetu susiję projekto rengėjai, Komisija, agentūra ir elektros energijos sektoriaus EPSOT.

II priedo 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų dujų projektų atveju kiekvieną grupę sudaro valstybių narių, nacionalinių reguliavimo institucijų, perdavimo sistemos operatorių atstovai, įsipareigoję bendradarbiauti regioniniu lygiu pagal Direktyvos 2009/73/EB 7 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 12 straipsnį, taip pat su kiekvienu I priede nustatytu atitinkamu prioritetu susiję projekto rengėjai, Komisija, agentūra ir dujų sektoriaus EPSOT.

II priedo 3 ir 4 dalyse nurodytoms kategorijoms priskiriamų naftos ir anglies dioksido transportavimo projektų atveju kiekvieną grupę sudaro valstybių narių atstovai, su kiekvienu I priede nustatytu atitinkamu prioritetu susiję projekto rengėjai ir Komisija.

- (2) Kiekviena grupė savo darbą organizuoja atsižvelgdama į regioninio bendradarbiavimo pastangas pagal Direktyvos 2009/72/EB 6 straipsnį, Direktyvos 2009/73/EB 7 straipsnį, Reglamento (EB) Nr. 714/2009 12 straipsnį ir Reglamento EB (Nr.) 715/2009 12 straipsnį, taip pat kitas esamas regioninio bendradarbiavimo struktūras.
- (3) Atsižvelgdama į tai, kas būtina I priede nurodytam atitinkamam prioritetui įgyvendinti, kiekviena grupė kviečia ES kandidačių ir galimų kandidačių šalių nacionalinių administracijų ir reguliavimo institucijų atstovus, projekto rengėjus ir perdavimo sistemos operatorius, Europos ekonominės erdvės ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybes nares, Energijos Bendrijos institucijas ir įmones, Europos Kaimynystės politikos šalis ir šalis, su kuriomis Sąjunga yra užmezgusi konkretų bendradarbiavimą energetikos srityje.
- (4) Kiekviena grupė konsultuojasi su atitinkamoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant gamintojus, paskirstymo sistemos operatorius, tiekėjus ir vartotojus, atstovaujančiomis organizacijomis ir 5 straipsnio 2 dalyje nustatytų užduočių atveju – aplinkos apsaugos organizacijomis. Jeigu siekiant įvykdyti jos užduotis būtina, grupė gali organizuoti svarstymą ar konsultacijas.

2. REGIONINIO IDENTIFIKAVIMO PROCESAS

- (1) Kiekvienas projekto rengėjas atitinkamos grupės nariams pateikia prašymą projektą atrinkti kaip bendro intereso projektą, prie kurio prideda projekto (-ų) indėlio

įgyvendinant I priede nurodytus prioritetus įvertinimą, informaciją, iš kurios matyti, kad projektas atitinka 6 straipsnyje apibrėžtus atitinkamus kriterijus ir bet kokią kitą su projekto vertinimu susijusią informaciją.

- (2) Visi gavėjai užtikrina slaptos komercinės informacijos konfidencialumą.
- (3) II priedo 1 dalies a–d punktuose nurodytoms kategorijoms priskiriami siūlomi elektros energijos perdavimo ir akumuliavimo projektai turi būti įtraukti į naujausią turimą elektros energijos sektoriaus dešimties metų tinklo plėtros planą, kurį pagal Reglamento (EB) 714/2009 8 straipsnį parengė elektros energijos sektoriaus EPSOT.
- (4) Visi II priedo 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriami dujų perdavimo ir saugojimo projektai, kuriuos siūloma įtraukti į Sąjungos bendro intereso projektų sąrašus, tvirtinamus po 2013 m. rugpjūčio 1 d., turi būti naujausio turimo dujų sektoriaus dešimties metų tinklo plėtros plano, kurį pagal Reglamento (EB) 715/2009 8 straipsnį parengė dujų sektoriaus EPSOT, dalis.
- (5) II priedo 4 dalyje nurodytai kategorijai priskiriami siūlomi anglies dioksido transportavimo projektai pateikiami kaip daugiau nei dviejų valstybių narių parengto tarpvalstybinės anglies dioksido transportavimo ir saugojimo infrastruktūros sukūrimo plano, kurį atitinkamos valstybės narės ar šių valstybių narių paskirti subjektai pateikia Komisijai, dalis.
- (6) Vertindama II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamus siūlomus elektros energijos ir dujų projektus kiekviena grupė, nepažeisdama 4 dalies nuostatų, atsižvelgia į, II priedo 1 dalies a–d punktuose ir 2 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų siūlomų elektros energijos ir dujų projektų, įtrauktų į naujausią turimą dujų ir elektros energijos sektorių dešimties metų tinklo plėtros planą, kurį pagal Reglamento (EB) 714/2009 ir Reglamento (EB) 715/2009 8 straipsnį parengė elektros energijos ir dujų sektorių EPSOT, pagal 12 straipsnio 7 dalies nuostatas atliktą analizę.

IV PRIEDAS

BENDRO INTERESO PROJEKTŲ KRITERIJAMS TAIKOMOS TAISYKLĖS IR RODIKLIAI

- (1) Didelį tarpvalstybinį poveikį turintis projektas – valstybės narės teritorijoje įgyvendinamas projektas, atitinkantis šias sąlygas:
 - (a) elektros perdavimo sektoriuje – įgyvendinus projektą, tinklo perdavimo pajėgumas tos valstybės narės pasienyje su viena ar keliomis valstybėmis narėmis arba bet kurioje kitoje atitinkamoje to paties perdavimo koridoriaus atrankinėje vietoje pakinta bent 500 megavatų, palyginti su padėtimi, jeigu projekto objektas nebūtų atiduotas eksploatuoti;
 - (b) elektros energijos akumuliacinio sektoriuje – įgyvendinus projektą sukuriama akumuliacinio pajėgumai, kuriuos naudojant suteikiama galimybė per metus pagaminti ne mažesnę nei 500 gigavatvalandžių elektros energijos kiekį;
 - (c) dujų perdavimo sektoriuje – įgyvendinant projektą, investuojama į srautų priešinga kryptimi pajėgumus arba dujų perdavimo per atitinkamos valstybės narės sieną (-as) gebėjimas pakinta bent 10 %, palyginti su padėtimi iki projekto objekto atidavimo eksploatuoti;
 - (d) dujų saugojimo ar suskystintųjų gamtinių dujų ir (arba) suslėgtųjų gamtinių dujų sektoriuje – įgyvendinant projektą siekiama užtikrinti tiesioginį ar netiesioginį tiekimą bent dviem valstybėms narėms ar atitiktą infrastruktūros standartui (N–1) regiono lygiu pagal Reglamento (ES) Nr. 994/2010 6 straipsnio 3 dalį;
 - (e) pažangiųjų tinklų sektoriuje – projektas skirtas aukšto ir vidutinio įtampos lygio įrangai bei įrenginiams, kurie pritaikyti 10 kV ar aukštesnei įtampai. Jis apima bent dviejų valstybių narių perdavimo ir paskirstymo sistemų operatorius, kurie aptarnauja bent 100 000 naudotojų, gaminančių arba vartojančių elektros energiją arba vykdančių abi šias veiklas ne mažesniame nei 300 gigavatvalandžių per metus, iš kurių bent 20 % yra pagaminama naudojant nevaldomus elektros energijos šaltinius, naudojimo rajone.
- (2) II priedo 1 dalies a–d punktuose nurodytoms kategorijoms priskiriamų projektų atveju 4 straipsnyje išvardyti kriterijai matuojami taip:
 - (a) rinkos integracija, konkurencija ir sistemos lankstumas matuojami atsižvelgiant į analizę, atliktą pagal naujausią turimą elektros energijos sektoriaus dešimties metų plėtros planą, visų pirma:
 - tarpvalstybinių projektų atveju apskaičiuojant poveikį tinklo perdavimo pajėgumams abiem elektros energijos srauto kryptimis, matuojamą energijos kiekiu (megavatais), arba, jei projektas turi didelį tarpvalstybinį poveikį, apskaičiuojant poveikį tinklo perdavimo pajėgumams pasienyje tarp atitinkamų valstybių narių, tarp atitinkamų valstybių narių ir trečiųjų valstybių arba atitinkamose valstybėse narėse ir poveikį paklausos ir

pasiūlos pusiausvyrai ir tinklo eksploatavimui atitinkamose valstybėse narėse;

- įvertinant poveikį V priedo 10 dalyje apibrėžtam analizės rajonui, atsižvelgiant į visos energetikos sistemos gamybos ir perdavimo sąnaudas ir rinkos kainų pokyčius, susijusius su projekto įgyvendinimu pagal skirtingus scenarijus, visų pirma atsižvelgiant į pokyčius, kuriuos lemia elektros energijos šaltinių skirstymas pagal ribines sąnaudas.
- (b) iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos elektros energijos perdavimas į vartojimo centrus ir akumuliacijos objektus matuojamas atsižvelgiant į analizę, atliktą pagal naujausią turimą elektros energijos sektoriaus dešimties metų plėtros planą, visų pirma:
- elektros energijos perdavimo sektoriuje – įvertinant elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus, kurių prijungimas ir perdavimas yra susiję su projekto įgyvendinimu (pagal technologijas; išreikštus megavatais), palyginti su bendrais gamybos pajėgumais, kuriuos, naudojant šių rūšių atsinaujinančius energijos išteklius atitinkamoje valstybėje narėje pagal nacionalinius atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planus, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/28/EB 4 straipsnyje, planuojama pasiekti 2020 m.
 - elektros energijos akumuliacijos sektoriuje – projekte numatytus naujus pajėgumus lyginant su bendrais tų pačių akumuliacijos technologijų pajėgumais analizės rajone, apibrėžtame V priedo 10 dalyje.
- (c) Sąveika ir patikimas sistemos eksploatavimas matuojami atsižvelgiant į analizę, atliktą pagal naujausią turimą elektros energijos sektoriaus dešimties metų plėtros planą, visų pirma įvertinant projekto poveikį V priedo 10 dalyje apibrėžtame analizės rajone numatomam apkrovos sumažėjimui, išreikštam gamybos ir perdavimo atitiktimi apkrovai tipiškais apkrovos laikotarpiais, ir atsižvelgiant į galimas su klimatu susijusias ekstremalias oro sąlygas ir jų poveikį infrastruktūros atsparumui.

Apskaičiuojant šiuos rodiklius atsižvelgiama į projekto techninio įgyvendinimo laikotarpį jam skiriamą bendrą lėšų kiekį.

- (3) II priedo 2 dalies a–d punktuose nurodytoms kategorijoms priskiriamų projektų atveju 4 straipsnyje išvardyti kriterijai matuojami taip:
- (a) rinkos integracija ir sąveika matuojamos apskaičiuojant projekto sukuriama pridėtinę vertę integruojant rinkos sritis, siekiant kainų panašėjimo ir bendro sistemos lankstumo, įskaitant pajėgumų lygį, kuris taikant įvairius scenarijus užtikrinamas srautams priešinga kryptimi.
 - (b) konkurencija matuojama atsižvelgiant į įvairinimą, įskaitant prieigos prie vietinių tiekimo išteklių palengvinimą, vėliau atsižvelgiant į išteklių, tiekimo subjektų ir maršrutų įvairinimą, taip pat naujų pajėgumų poveikį HHI indeksui, apskaičiuojamam remiantis V priedo 10 dalyje apibrėžto analizės rajono pajėgumų lygiu.

- (c) dujų tiekimo saugumas nustatomas apskaičiuojant projekto pridėtinę vertę, kurią jis suteikia ilgalaikiam ir trumpalaikiam sistemos atsparumui ir didesniame likutiniame sistemos lankstumei, kad būtų pašalinti pagal įvairius scenarijus numatyti tiekimo sutrikimai, ir apskaičiuojant papildomus, įgyvendinant projektą sukuriamus pajėgumus, kurie matuojami regioniniu lygiu naudojant infrastruktūros standartą (N-1 taisyklė) pagal Reglamento (ES) Nr. 994/2010 6 straipsnio 3 dalį.
 - (d) tvarumas matuojamas kaip projekto indėlis mažinant išmetamųjų teršalų, prisidedant prie elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių ar elektros energijos naudojimo dujoms gaminti ir biudujoms transportuoti, atsižvelgiant į numatomus klimato sąlygų pokyčius.
- (4) II priedo 1 dalies e punkte nurodytoms kategorijoms priskiriamų projektų atveju vertinant kiekvieną 4 straipsnyje nurodytą funkciją taikomi šie kriterijai:
- (a) tvarumo lygis. Šis kriterijus nustatomas įvertinant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą ir elektros energijos tinklo infrastruktūros poveikį aplinkai;
 - (b) perdavimo ir paskirstymo sistemų prijungimo ir elektros priėmimo iš vartotojų ir perdavimo jiems pajėgumai. Šis kriterijus nustatomas įvertinant instaliuotą paskirstytųjų elektros energijos šaltinių galią, didžiausią leidžiamą priimti elektros energijos kiekį perdavimo tinkluose nesukeliant perkrovos rizikos ir iš atsinaujinančių energijos šaltinių pagamintą elektros energijos kiekį, kuris nebuvo priimtas dėl su perkrova ir saugumo rizika susijusių priežasčių;
 - (c) tinklo junglumas ir prieiga prie visų kategorijų tinklo naudotojų. Šis kriterijus nustatomas įvertinant priimtus metodus, kurie taikomi elektros gamintojų, vartotojų ir abi veiklas vykdančių subjektų mokesčiams, tarifams ir jų struktūrai apskaičiuoti, ir įvertinant eksploataavimo lankstumą, numatytą užtikrinti dinaminei elektros energijos pusiausvyrai elektros tinkle;
 - (d) tiekimo saugumas ir kokybė. Šis kriterijus nustatomas įvertinant turimų patikimų elektros energijos gamybos pajėgumų ir didžiausios paklausos santykį, iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą elektros energijos dalį, elektros energijos sistemos stabilumą, tiekimo nutraukimo trukmę ir dažnumą vienam vartotojui, įskaitant su klimatu susijusius nutraukimus, ir įtampos kokybės parametrus;
 - (e) elektros energijos tiekimo ir tinklo eksploataavimo veiksmingumas ir techninės priežiūros kokybė. Šis kriterijus nustatomas įvertinant nuostolių lygį perdavimo ir paskirstymo tinkluose, elektros energijos didžiausios ir mažiausios paklausos santykį tam tikru laikotarpiu, vartotojų dalyvavimą elektros energijos rinkose ir taikant efektyviausią energijos vartojimo priemonę, elektros energijos tinklo komponentų naudojimo procentinę dalį (t. y. vidutinę apkrovą), tinklo komponentų prieinamumą (susijusį su numatyta ir nenumatyta technine priežiūra) ir jo poveikį tinklo eksploataavimo parametrams bei tikruosius turimus tinklo pajėgumus, atsižvelgiant į jo įprastą vertę;

- (f) indėlis į tarpvalstybines elektros energijos rinkas kontroliuojant apkrovos srautą siekiant sumažinti gretutinėmis elektros linijomis tekančią elektros energijos srautą ir padidinti jungčių pajėgumus. Šis kriterijus nustatomas įvertinant valstybės narės jungčių pajėgumų ir jos elektros energijos paklausos santykį, jungčių pajėgumų naudojimą ir mokesčius už elektros perdavimą perkrauta linija visose jungtyse.
- (5) II priedo 3 dalyje nurodytoms kategorijoms priskiriamų naftos transportavimo projektų atveju 4 straipsnyje išvardyti kriterijai matuojami taip:
- (a) Naftos tiekimo saugumas nustatomas įvertinant pagal projektą numatytais naujais pajėgumais sukuriama pridėtinę vertę užtikrinant trumpalaikį ir ilgalaikį sistemos atsparumą ir likutinį sistemos lankstumą, pagal įvairius scenarijus sprendžiant su tiekimo nutraukimu susijusius klausimus.
 - (b) Sąveika nustatoma įvertinant, koku mastu būtų pagerinta naftos tinklo eksploatacija, visų pirma numatant srautų priešinga kryptimi galimybę.
 - (c) Veiksmingas ir tvarus išteklių naudojimas nustatomas įvertinant, koku mastu būtų naudojama jau esanti infrastruktūra ir prisidedama mažinant našta aplinkai ir įtaką klimato kaitai ir su jomis susijusią riziką.

V PRIEDAS

ENERGETIKOS SISTEMOS SAŃAUDŲ IR NAUDOS ANALIZĖ

Bendro intereso projektams taikoma darnioji energetikos sistemos sąnaudų ir naudos analizės metodika atitinka šiame priede nustatytus principus.

- (1) Metodika grindžiama Sąjungos elektros energijos ir dujų sistemų $n+5$, $n+10$, $n+15$, ir $n+20$ metais (n – analizės atlikimo metai) bendrų investicijų duomenų rinkiniu. Šių duomenų rinkinį turi sudaryti bent:
 - (a) elektros energijos sektoriuje: paklausos scenarijai, gamybos pajėgumai pagal naudojamą energijos tipą (biomasė, geoterminė, hidroenergija, dujos, branduolinė energija, nafta, kietasis kuras, vėjo energija, saulės energija, koncentruota saulės energija, kitos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių technologijos) ir jų geografinė vieta, kuro kainos (įskaitant biomasę, akmens anglį, dujas ir naftą), anglies dioksido kainos, perdavimo sudėtis ir, jeigu reikia, paskirstymo tinklas ir jo plėtra atsižvelgiant į visus naujus didelius elektros energijos gamybos pajėgumus (įskaitant anglies dioksido surinkimo pajėgumus), akumuliacinio ir perdavimo projektus, dėl kurių priimtas galutinis investavimo sprendimas ir kurių objektas turi būti atiduotas eksploatuoti iki $n+5$ metų pabaigos;
 - (b) dujų sektorius: paklausos scenarijai, importas, kuro kainos (įskaitant akmens anglies, dujų ir naftos), anglies dioksido kainos, perdavimo tinklo sudėtis ir jo plėtra atsižvelgiant į visus naujus projektus, dėl kurių priimtas galutinis investavimo sprendimas ir kurių objektas turi būti atiduotas eksploatuoti iki $n+5$ metų pabaigos;
- (2) Duomenys turi atitikti atliekant analizę galiojančius Sąjungos ir nacionalinius teisės aktus. Elektros energijos ir dujų sektoriuose taikomi duomenys visų pirma turi atitikti prielaidas dėl kiekvienos rinkos kainų ir kiekių. Duomenų rinkinys parengiamas oficialiai pasikonsultavus su valstybėmis narėmis ir visoms atitinkamoms suinteresuotosioms šalims atstovaujančiomis organizacijomis. Jei taikoma, Komisija ir agentūra užtikrina prieigą prie trečiųjų šalių būtinų komercinių duomenų.
- (3) Į metodiką įtraukiamos tinklo plėtros, jo naudojimo ir rinkos modeliavimo gairės, reikalingos sąnaudų ir naudos analizei atlikti.
- (4) Sąnaudų ir naudos analizė grindžiama skirtingų kategorijų analizuojamų projektų darnioju sąnaudų ir naudos įvertinimu ir apima bent 1 dalyje nurodytą laikotarpį.
- (5) Taikant sąnaudų ir naudos analizę atsižvelgiama bent į šias sąnaudas: kapitalo išlaidas, veiklos ir techninės priežiūros išlaidas projekto techninio įgyvendinimo laikotarpiu ir, jei taikoma, eksploatacijos nutraukimo ir atliekų tvarkymo sąnaudas. Metodikoje pateikiamos gairės dėl atliekant apskaičiavimus taikytinų diskonto normų.
- (6) Atliekant elektros energijos perdavimo ir akumuliacinio sąnaudų ir naudos analizę atsižvelgiama bent į III priede apibrėžtų rodiklių poveikį. Vadovaujantis metodais,

taikytais rengiant naujausią elektros energijos sektoriaus dešimties metų tinklo plėtros planą, taip pat privaloma atsižvelgti į poveikį, kurį projektas daro:

- (a) konkurencijai, t. y. skirtingų operatorių įtakai rinkoje ir skirtingų valstybių narių kainų vienodinimui;
 - (b) elektros energijos gamybos, perdavimo ir paskirstymo sąnaudoms, įskaitant elektrinės vidaus vartojimo sąnaudas ir sąnaudas, susijusias su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu ir perdavimo nuostoliais projekto techninio įgyvendinimo laikotarpiu;
 - (c) būsimoms investavimo į naujus elektros energijos gamybos ir perdavimo pajėgumus sąnaudoms projekto įgyvendinimo techniniu laikotarpiu;
 - (d) eksploataavimo lankstumui, įskaitant reguliavimo įgaliojimų didinimui ir pagalbinių paslaugų gerinimui;
 - (e) sistemos atsparumui, įskaitant atsparumą katastrofoms ir klimato poveikiui, ir sistemos saugumui, visų pirma Direktyvoje 2008/114/EB apibrėžtai Europos ypatingos svarbos infrastruktūrai.
- (7) Atliekant dujų sektoriaus sąnaudų ir naudos analizę, atsižvelgiama bent į rinkos tyrimo rezultatus, pvz., sezonų metu, poveikį III priede apibrėžtiems rodikliams ir šį poveikį:
- (a) konkurencijai, t. y. skirtingų operatorių įtakai rinkoje ir skirtingų valstybių narių kainų vienodinimui;
 - (b) sistemos atsparumui, įskaitant atsparumą katastrofoms ir klimato poveikiui, ir sistemos saugumui, visų pirma Direktyvoje 2008/114/EB apibrėžtai Europos ypatingos svarbos infrastruktūrai;
 - (c) tikimybei, kad energija gali būti netiekiamas, ir energijos kiekiui, kuris nebūtų tiekiamas, taip pat tiekimo saugumo didinimui ir kokybės gerinimui;
 - (d) indėliui į skirtingų dujų rinkos sričių integraciją;
 - (e) dujų tinklo lankstumui ir perkrovai.
- (8) Atliekant pažangiųjų tinklų sąnaudų ir naudos analizę, atsižvelgiama į III priede apibrėžtiems rodikliams daromą poveikį.
- (9) Išsamus metodas, taikomas siekiant atsižvelgti į 6–8 dalyse nurodytus rodiklius, parengiamas oficialiai pasikonsultavus su visoms atitinkamoms suinteresuotosioms šalims atstovaujančiomis organizacijomis.
- (10) Taikant metodiką apibrėžiamas kiekvieno pavienio projekto sąnaudų ir naudos analizės ir analizės regionų ar Sąjungos lygiu atlikimo rajonas. Pavienio projekto analizės rajonas apima visas valstybes nares ir trečiąsias valstybes, kurių teritorijoje įgyvendinamas projektas, visas tiesiogiai besiribojančias valstybes nares ir visas kitas valstybes nares, kurioms projektas padarytų didelį poveikį.

- (11) Metodikoje apibrėžiama remiantis atitinkamais įvesties duomenimis atliktina analizė, apskaičiuojant tikslo funkcijos rezultatus, įgyvendinus kiekvieną projektą ir jo neįgyvendinus. Atliekant analizę nustatomos valstybės narės, kurios patiria grynąją teigiamą projekto poveikį (naudos gavėjos) ir tos valstybės narės, kurios patiria grynąjį neigiamą projekto poveikį (sąnaudų padengėjos). Į kiekvieną sąnaudų ir naudos analizę įtraukiama įvesties duomenų rinkinio slaptumo analizė, skirtingų projektų objektų atidavimo eksploatuoti tame pačiame analizės rajone, data ir kiti susiję parametrai.
- (12) Perdavimo ir paskirstymo sistemų operatoriai keičiasi metodikai parengti būtina informacija, įskaitant susijusio tinklo ir rinkos modeliavimo atveju. Bet kuris perdavimo ar paskirstymo sistemos operatorius, informaciją renkantis kitos perdavimo ar paskirstymo sistemos operatorių vardu, dalyvaujantiems perdavimo ir paskirstymo sistemų operatoriams perduoda surinktų duomenų rezultatus. 12 straipsnio 8 dalyje nustatytam bendros elektros energijos bei dujų rinkos ir tinklo modeliui naudojami 1 dalyje nurodyti įvesties duomenys apima $n+10$, $n+20$ ir $n+30$ metus ir taikant šį modelį galima visapusiškai įvertinti ekonominį ir socialinį poveikį ir poveikį aplinkai, visų pirma įtraukiant išorės sąnaudas, pvz., susijusias su išmetamosiomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis ir įprastiniais į orą išmetamais teršalais arba tiekimo saugumu.

VI PRIEDAS

SKAIDRUMO IR VISUOMENĖS DALYVAVIMO GAIRĖS

- (1) Procedūrų vadove nurodoma bent:
 - (a) susiję teisės aktai, kuriais grindžiami dėl skirtingų rūšių atitinkamų bendro intereso projektų priimami sprendimai ir nuomonės, įskaitant aplinkos teisės aktus;
 - (b) priimtini susiję sprendimai ir gautinos nuomonės;
 - (c) kompetentingų institucijų pavadinimai ir kontaktiniai duomenys, kitos institucijos ir pagrindinės susijusios suinteresuotosios šalys;
 - (d) darbų srautas, nustatant kiekvieną proceso etapą, įskaitant orientacinę trukmę;
 - (e) informacija apie dokumentų, kurie įtraukiami į paraišką gauti sprendimus, paskirtį, struktūrą ir išsamumo lygį, įskaitant kontrolinį sąrašą;
 - (f) visuomenės dalyvavimo procese etapai ir priemonės.
- (2) Siekiant paskatinti visuomenę aktyviau dalyvauti leidimų išdavimo procese, taikomi šie principai:
 - (a) Bendro intereso projekto poveikį patiriančios suinteresuotosios šalys, įskaitant atitinkamas institucijas, žemės savininkus ir greta teritorijos, kurioje įgyvendinamas projektas, gyvenančius piliečius, plačiąją visuomenę ir jų asociacijas, organizacijas ar grupes, nuolat informuojamos ir su jomis atvirai bei skaidriai tariamasi pirmaisiais projekto įgyvendinimo etapais. Jeigu reikia, kompetentinga institucija aktyviai remia veiksmus, kurių imasi projekto rengėjas.
 - (b) Kompetentingos institucijos užtikrina, kad viešos konsultacijos dėl bendro intereso projektų procedūros, jeigu įmanoma, būtų koncentruotos. Kiekvienose viešose konsultacijose aptariami visi su konkrečiu procedūros etapu susiję klausimai ir vykdant vieną viešą konsultaciją neturi būti nagrinėjamas daugiau nei vienas, su konkrečiu procedūros etapu susijęs klausimas. Viešoje konsultacijoje aptariami klausimai aiškiai nurodomi pranešime apie viešą konsultaciją.
 - (c) Pastabos ir prieštaravimai priimami nuo viešos konsultacijos pradžios ir tik iki galutinio termino galiojimo pabaigos.
- (3) Į visuomenės dalyvavimo koncepciją įtraukiama bent informacija apie:
 - (a) kviestinas susijusias suinteresuotąsias šalis;
 - (b) numatomas priemones;
 - (c) tvarkaraštį;

- (d) atitinkamoms užduotims skiriamus žmoniškuosius išteklius.
- (4) Organizuodamos viešas konsultacijas, kurios turi įvykti prieš pateikiant paraiškos dokumentus, atitinkamos šalys turi bent:
- (a) išleisti ne didesnę nei 15 puslapių informacinį lankstinuką, kuriame glaustai ir aiškiai išdėstomas projekto tikslas ir pirminis projekto tvarkaraštis, nurodomi bent trys alternatyvūs nagrinėjami maršrutai, numatomas poveikis, įskaitant tarpvalstybinio pobūdžio poveikį, ir galimos poveikio švelninimo priemonės;
 - (b) visas susijusias suinteresuotąsias šalis informuoti apie projektą, paskelbdamos informaciją 10 straipsnio 7 dalyje nurodytoje svetainėje ir kitomis atitinkamos informavimo priemonėmis;
 - (c) susijusias suinteresuotąsias šalis raštu informuoti apie specialius posėdžius, kuriuose bus aptariami rūpimi klausimai.
- (5) Projekto svetainėje pateikiama bent:
- (a) ne techninio pobūdžio, reguliariai atnaujinama ne ilgesnė nei 50 puslapių santrauka, kurioje būtų pateikiama dabartinė projekto būklė, jeigu buvo atliktas atnaujinimas, aiškiai nurodomi ankstesnės versijos pakeitimai;
 - (b) projekto ir viešų konsultacijų planavimas, aiškiai nurodant viešų konsultacijų ir posėdžių datas ir vietas;
 - (c) kontaktiniai duomenys, jeigu būtų pageidaujama gauti visus paraiškos dokumentus;
 - (d) kontaktiniai duomenys, jeigu vykstant viešoms konsultacijoms būtų pageidaujama pareikšti pastabas ir prieštaravimus;
 - (e) procedūrų vadovas pagal 10 straipsnio 1 dalį.